ՆՈՒՄԵՐՈ 1631 — 1883 ՅՈՒՆՎԱՐ 20 ԲԻՆՇԻՆՊԻՀ — ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ԵՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱԳՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Մէջիմիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՉԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւշ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ

Բոլթա իլէ իրսալ օլունաճաղլար իչիւն

Գիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Գէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ . . 5 ղրշ.
Միւնթէհա սահիֆէյէ . . . . 2 »
ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ու�մուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.
2 վէ 3ինճի սահիֆէլէրէ . . 6 ղրշ.
Միւնթէհա սահիֆէյէ . . . . 4 »
Զիյատա միւտէթ իչիւն իլանաթա այրը բարարլըգ օլուր։
Մէվատտը նէֆիսա տայիր պէնտէր մէճմանէնի գապուլ օլունաճագ վէ անլարա պունդան էվվէլկի օլունմայան էվրագը իսաբ օլունմայաճագ տիր։

30 ԲԱՐԻՒ.

Իսարբէխանէսի վէ մանթպասաը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճամատէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8ում տիր։ — Կապէթանլը ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինտէ այիտ քեափիֆէի մէվատտ, հագգընտա Միւտիրի կաղէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիսի, քեափիֆէի մէքեթիյլին տախի անլն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԷՍԿԱՐԸ ԱՇԳ

Լիմանճեան էֆէնտինին թէէլիֆքերտէսի օլուպ կաղէթամըզտա տէրճ իտիլմէկէ պաշլանան «Էսկարը Աշգ» սէրլէվհալը հիքայէ հագգընտա Սարաճեան Թորոս էֆէնտինին խուսուսի մէքթուպլընը տէրճ իթտիկիմիզ կիւն Շահպաղ Նազարէթ էֆէնտի թարաֆընտան տախի հիքայէի մէզքիւրէ հագգընտա տիկէր պիր թահսինամէ ախզ իթմիշ վէ ֆագաթ եէրիմիզին միւսաատէսիպլիկինտէն տօլայը թէէխիրէ մէճպուր օլմուշ օլտըղընտան, վարագաի մէզքիւրէյի տախի պու կիւն պէր վէճհը զիյր նէշր իտէրիզ։

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Կէչէն կիւն պիմիւնասէպէ իտարէխանէի ալինիպտէ պուլունուպ, Ք. Լիմանճեան էֆէնտինին թէէլիֆ ու թէսիմ իթմիշ օլտըը «Էսկարը Աշգ» սէրլէվհալը հիքայէյինին էլէապրլարընը օգուսարընընզ սրրատա, հիւանիւ թէրթիպ ու թանզիմինտէն ճէլպ օլունարագ ճիւզի պիր գուլագ վերտիկմտէ հրա իթտիկիմ լէթաֆէթը գալէմիյէսի իւզերինէ, թէքմիլինի օգուսագ արզուսընա մէպնի, պիթթէմէնինի մէզքիւր էլէազըլարընը պիրվիքտէ ալըպ խանէի ահիպտէ նիհայէթինէ գատար միւթալա իթմիշ, վէ պու էսէրին միւնէրիճաթը հագիգաթէն զայէթ նէֆիս վէ բարլաղ, վէ նագլ օլունան վագաաարընն եէքտիկէրինէ բէք իրթիպաթը օլտըղընը վէ թէզհիպ ու խլահը ալաղա զայէթլէ էլվէրիշի պուլունտըղընը չէմը մէմնունիյէթլէ կէօրմիշ օլտըղմտան, գարիունընզրդ, կաղէթանդրդն մէվատտը միֆիտէի սարէսինէ օլտըղը կիպի, բոման ճիհէթինէ տախի պէօյլէ պիր էսէրը պէրիկիզիտէտէն պիր ան էվվէլ միւթէֆտար գրմագ իչիւն, հիքայէի մէզքիւրէնին կաղէթանդրա տէրճինէ միւպաչէրէթ իթմէնիպի, վէ պէօյլէճէ միւէլլիֆի Լիմանճեան էֆէնտինին էսէրը մէզքիւրտէ կէօրմէ իրանի ու իչա խլէմէնիպի թէէնինի իթմէք իւզրէ իչպու նէմիգաի մուհիպպանէմին թահրիրինէ իսթիտար խլէաիմ էֆէնտիմ։

Ն. ՇԱՀՊԱԶԵԱՆ

1883 Յունվար 17

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Լ. Թէրթինին պէյանընա կէօրէ, Պապը Ալի՝ պիլճիւմլէ սէֆարէթլէրէ պիրէր թահրիրաթը ումումկի իրսալ իտէրէք, կէլէճէք մարտտան իթիպարէն էճնէպի կիւմիւշ ագճէլէրինին մէմալիքը Օսմանկիյէտ թէտավիւլի թահրը մէմնունիյէթէ ալընճաճաղընը պէյան կիլմիշ տիր։

—

Լօրա կրանվիլին Մըսրա տաիր կէնտէրտիկի նօթայա Պապը Ալի ճանիպլիտէն հէնուզ ճէվապ իթա օլունմայընընը տիւնքի նիւսխէմիզտէ եաղմըշ իտիք։

Ցիւնքի իսնդէ Լէոթէս կապէթարընն պէյանընա կէօրէ, մէզքիւր ճէվապնամէտէ ինկիլիզ նօթարնտա միւնտէրիճ պաշլըճա նօդթարարա Պապը Ալի թարաֆընտան բուն բիրա կէսթէրիլմէքտէ, վէ ամճագ մէզքիւր նօթատա բէտտ ու ինքեարը գապլը օլմայան հուգուգը հիւքմրանի հագրէթը Շէհրիյարիյի սարքահաէն թատիգ իթմէյէն պապը տօրամպաճը թապիրաթ գույանըլմըշ օլմաղլա, Պապը Ալի Լոնտրա թապիրաթ հագգընտա գույուտը էհթիրազիյէտ պուլընմագտա տիր։ գիրա հուգուգը հիւքմրանիի հագրէթը Բաարիշահինին թատիգի խուսուսընտա վարը օլան մուգլագ լիսան գապուլ օլունամագ։ Սատրազամ հագրէթլէրի իլէ խարիճկիյէ նազրը մէզքիւր նօթանընն սուրէթինէ արիզ ու ամիգ թէտգիգլէ, իբէ ֆիբէրլի օլան հէր իպարէյի տախի տըզգաթը թամամ իլէ միւթալա էյլէմիշէր տիր։

—

Լէոնարատա պլաֆ. փետրվարընն Յինտէ ագտը մուսամմէմ օլան Թունա գոնֆէրանսընա Օսմանլը գօմիսէրի թային օլընան Գօսթաքի Գարա-Թէոտորի էֆէնտի՝ Տերսաատէթտէն հէնուզ թարիմաթընը ալմատըղը ճիհէթլէ Գոնֆէրանստա հազրը պուլունմայաճաղը, վէ պու հալտէ գոնֆէրանսընն իպիտիտի քիչտուրնտա հազրը պուլունմագ իւզրէ Լոնտրա սէֆիրի Միւզիրիս բաշայա թէլէկրաֆլա թարիմաթ իթա օլունմասը վէ Գոսթաքի էֆէնտինին տախի գոնֆէրանսընն նիհայէթինէ տօղրու Լոնտրայա վասլը օլմասը մէլհուզ իմիշ։

Մէզքիւր գոնֆէրանստա Ռուսիա թարաֆընտան պուլունտըրըլաճագ մուրախասատ Ալէքսանիա վէ Ասիթրիա տէվլէթլէրինին բուլթիգալարընը իլթիզամ իթմէք թարիմաթը վէրիլէճէք իմիշ։

—

Մէհմէտ Տէրվիշ-Պէյին պէյանընա կէօրէ, Պապը Ալի՝ կէրէք թունատա սէյրը սէֆանի մէսէլէսինէ վէ կէրէք Պէրլին ահնամէսինին հէնուզ իճրա օլընմայան պապը ահքեարընա տարը իճրան միւզաքէրէ էյլէմէքտէ տիր։

—

Պիւտիժէ գօմիսիօնու իլէ թէճտիրան լազրմ կէլէն թիճարէթ ահնամէլէրի հագգընտա իճրան միւզաքէրէյէ մէմուր օլան գօմիսիօն՝ այէտտէվամ իճթիմա իտէրէք, իճրան միւզաքէրաթ իթմէքտէ տիրլէր։

—

Վէրէրն իճմալը Ահվալինտէ ատթիտէքի ֆըգրա օգունմուշ տրր. «Բարա հագրէթլէրի ճանիպլինտէն պիրէ պիր սէֆիրը ճէտտիր կէլմէք իւզրէ պուլունմալարընը պունլարա իխթար իթմիշ իսէ տէ, մէզքիւր գապիլէլէր թէքրար իսեանտէն ֆարիդ կէլմէտիքլէրինտէ, հիւքիւմէթ՝ սիլահ գուվվէթիյլէ անլէրի թէսքին իթմէք իսթէմիշ վէ պունըն իւզերինէ ասաքիրի Օսմանկիյէ իլէ մէրգուման ասիլէր պէյնինտէ իքի քէրրէ մուհարէպէ վուգուպ պուլուպ, պիրինճի մուհարէպէտէ 3000 քիշիտէն իպարէթ օլան ասիլէր՝ ասաքիրի Շահանէ իւզերինէ հիճում իթմիշլէր, վէ ֆագաթ Թօբլարա տպանամպրպ կէրի չէքիմիշլէր, վէ մուախարէն պու ասիլէր պիր իքինճի տէֆա տախի ասաքիրի Օսմանկիյէ իւզերինէ հիճում իթմիշլէր իսէ տէ, պունտան տա քէնտիրլինճէ հիչ պիր նէթիճէի մուվաֆֆագրյէթ հասըլ օլմամըշտըր։

Մէզքիւր Սինա կաղէթասընա չէքիլէն պիր թելէկրաֆա կէօրէ, ասաքիրի Օսմանկիյ 4 թօր իլէ ասիլէրին իւզերինէ հիճում իթմիշլէր անլէրի բէրիշան վէ միւնհէզիմ, վէ քիւլլիյէթլի թելէֆաթա տիւչար իթմիշլէր տիր։ Ասաքիրի Օսմանկիյ թարաֆընտան եալընըզ պիր զապիթ մուավինի այաղընտան ճիւզիճէ եարալանմըշ տրր։

(Տախիլիյէ հէվատիսը էյնի ոճոհիֆէյէ դէրճոտը օլունա)։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աթինա հվա գոմիսիօնը բուլգարան հրդոմրդը Բէուլէ օլունան թելէկրաֆլար գրը։

Աթինա 31 յունվ.

Մ. Գումունտուրօսն սրհհէթինճէ հիչ պիր թէպէտաիւր եօգ տրր։

Մէճլիսը մէպուսանըն իճթիմաը իչիւն լազրմ կէլէն մըգտար ազալը պիր եէրէ ճէմ իթմէք իւզրէ սարի օլունան պիլճիմլէ թուգտամայի մուղնարը մուվաֆֆագ գըյէթ օլմամըշ տրր։

Պու սապահ սուէմին պիրի՝ դրալիցանընն արապասընա տօպրու պիր օսման ամմէշ տրր։ Մէրգում տէրհալ թէվգիֆ օլունուպ տէլի օլտըղը անլաշըլմըշ տրր։

(Լէոթէոն հոլոս Բէլէկրաֆ)։

Բարիզ 30 յունվ.

Մ. Ֆալիէր՝ Ֆրանսա սիֆէրասընա թաամիմէն 1 գրթա թահրիրաթ իրսալ իլէ, հէյէթը վիւքէլա բիյասէթինի վէ տախիլիյէ նէզարէթինի վէ մուվագգաթէն խարիճիյէ նէզարէթի վէքեալէթինի տէրէօհտէ իթտիրինի պէեան էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին տավէթի մուճիպլինճէ խառն ժողով թէշքիլի իչիւն տիւնքի կիւն հէր նէ գատար կրօն. վէ Քաղ. ժողովար ազալարը Բաթրիգխանէյէ կէլմիշէր իսէ տէ, պու իքի մէճլիսլէրին քէնտիրլինճէ մախսուս օլան մէսէլէլէր չօղալմըշ օլըղընտան, պունլարընն բույէթ վէ միւզաքէրէսի իչիւն կրօն. վէ Քաղ. ժողովարընն այրը այրը իճթիմաընա գարար վէրիլմիշ, վէ պու սուրէթլէ տիւնքի կիւն խառն ժողով իճթիմա իտէմէմիշ տիր։

—

Ցիւնքի կիւն կրօն. ժողով պիր խայլի գարը գօճա տավալարը բուլէթ ու թէսվիյէ իթմիշ տիր։ Լաքին Քաղ. ժողով՝ պաղը մուվագգաթ Թաղ. խորհուրդլարընն թէշքիլինի թատիգ իթտիքտէն սօնրա, պաշլըճա Տնտես. Տեսչութիւն թարաֆընտան արզ օլունան Բաթրիգխանէ պիւտժէսինէ մէշղուլ օլմուշ տրր։ Մէզքիւր պիւտժէտէ իյրատ վէ մէսարիֆ միւվազէնէ իտիլէրէք, սէնէվի 4000 լիրա կէօսթէրիլմիշ տիր։

Տնտեսական խորհուրդը եէկանէ ազասը Սեթեան Միհրան էֆէնտի Քաղ. ժողովտա հազրը պուլունարագ մէզքիւր պիւտժէյի մէճլիսին թատիգինէ արզ իթտիքտէն սօնրա, սապզգ Տընտեսական խորհրդական Մելիքեան Գարեգին վէ խալէֆի Պերխուտար էֆէնտիլէրին մուհասէպէսինի ալմըշ տրր։ Մելիքեան վէ Պերխուտար էֆէնտիլէր լազմ կէլէն իյզահաթընն իթտասդյալ պէրապէր, նէզդլէրինտէ պուլունան էվրագը միւխթէլիֆ յի տախի Սեթեան էֆէնտիյէ թէսլիմ իթմիշլէր տիր։

—

Ցիւնքի Քաղ. ժողով՝ Այվազեան Աբրահամ էֆէնտինին մէսէլէի մաիւմէսիյլէ տէ ուզուն ուզատյէ իշթիզալ իտէրէք, Ռուսուն. խորհուրդն պու պապէքի բարօրթօսդյալ էֆէնտիի մումաիլէյհին պիրի Ռուսուն. խորհուրդա վէ տիկէրի բաթրիգ վէքիլի Բուսճուգլեան Գեր. Տ. Գէորգ վարդապետ խիթապ օլան իքի գրթա ըստիսկէլէրինի գրաաթ իթտիքտէն սօնգրա, նիհայէթ Այվազեան Աբրահամ էֆէնտինին գապահաթը օլըղընա հիւքմ վերմիշ, վէ պու հիւքմինի էն զիյատ էֆէնտիի մումաիլէյհին՝ չօճուգլարը Ս. Էջմիածինէ կէօթիւրիւպ օրատա մէքթէպէ եէրլէշթիրէմէքտէնի եալընըզճա Սթամպօլա ավտէթ իթմէսի իւզերինէ պինա էյլէմիշ տիր։ Հալ պու քի Այվազեան էֆէնտի երեսփոխանրդը հասէպլիյէ անէռոնաութէլ սայլըաղընտան, Քաղ. ժողով պու հիւքմինի պա լարօրթօ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինէ թէպլիղ իլէ, սուրէթը միւճազաթընն թէրթիպինի մէճլիսը մէզքիւրէ հէվալէ իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

Քաղ. ժողով՝ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան թիֆլիստէ Աղա Զիթախեան իլէ Ա.Ռ.Ֆ.Ա. կազէթասընն սահիպինէ եազըլան թէշէքքիւրնամէ սուրէթլէրինի տախի քէմալը մէմնունիյէթլէ գրաաթ իթմիշ տիր։ Պու թէշէքքիւրնամէյէ՝ մումաիլէյհիմա թարաֆընտան Այվազեան էֆէնտինին օրատա պրագտրը չօճուգլար հագգընտա կէօթէրիլէն քէմալը թագայիւտաթտան տօլայը թահրիր օլունմուշ տրր։

—

Ցնտեսական խորհուրդա մուճէտտէն ազա թային օլունան Նորատունկեան Գաբրիէլ վէ Գէյլերեան Եղիա էֆէնտիլէրէ տիւնքի կիւն տավէթնամէ կիտերէք պու կիւն բաթրիգխանէտէ ազը իճթիմա իթմէյէ տավէթ օլունմուշլար տրր։

—

Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի թարաֆընտան պիլճիւմլէ բաթրիգխանէլէրէ պու տէֆա պիր թէգվէրէ իրսալ օլունարագ, պիլա բուխատ պասրմըշ վէ պարըլաճագ քիթապ վէ բիսալէլէրին մուէլլիֆ վէ մաթպասաճըլարը չէտիտէն թէէտիպ օլունաճագարը իչար օլունմուշ, վէ պու պապտէ բաթրիգխանէլէրին նասրը տիգդաթը տավէթ իտիլմիշ տիր։

—

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ Մուրատոֆ Պոդոս էֆէնտինին քէրիմէսի վազասը իլան իտիլտիկի սրատա, մէրգումէնին սինինի 18 եազըլմըշ իսէ տէ, պու մըգտար թէրթիպ սէհվի օլուպ, մէրգումէ գըզըն 14 եաշընտա օլտուղունու պէրաի թահսիհ պէեան իտէրիզ գէզալիք պու գըզըն պիր սէնէ էվվէլ տախի պէօյլէ պիր ֆիրար նիյէթինտէ օլտուղու տիւնքի նիւսխէմիզտէ եաղըլմըշ իսէ տէ, մուախարէն վէրիլէն մալիմաթը սահիհէյէ կէօրէ, կէչէն սէնէ ֆիրար թէճրիպէսի ասլա վուգուպ պուլմամըշ օլտուղընտան, պէրաի հագգանիյէթ պունը տախի թասհիհ իտէրիզ։

—

Տէրսի գէմիրնտա մաթպասմըզա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Խմիրագիր Տէր,

Պոլ., սապօղ կամ անճիշա ազգային լուրեր տալով ազգային թերթ մը ձեւանալու ջանադիր Հայաբարբառ օրագիր մը ծանուցած էր իւր յունվար 8 և 3379 թուոյն մէջ թէ, Բերայի Ս. Երրորդութեան Եկեղեցւոյ Նորակազմ հոգաբարձութիւնը Գարակէօղլան էֆէնտիի հաշիւները քննելով և հանդերձ տոկոսօք 4300 ոսկւոյ պարտքի մը գոյութիւնը ճանչնալով, իբր 1000 ոսկին կանխիկ դրամով և իբր 3000 ոսկին 100ին 9 տոկոսով մուրհակի մը միջոցաւ հատուցած է յիշեալ էֆէնտիին որ այս առթիւ 600 ոսկի նուիրած է Բերայի Ս. Երրորդութեան Եկեղեցւոյն։

Վաւերական աղբիւրէ իմաց կը տրուի մեզ թէ այս լուրն անհիմն է, և ստոյգը՝ ինչպէս արդէն սովորութիւն է ամէն առթն ստոյգ լուր կարգալ Թէրճիմանը էֆէմերի մէջ, Ձեր պատուական թերթին 1621 թուոյն գրածին պէս հոգաբարձութիւնը 4300 ոսկին կանխիկ դրամով վճարած է, և չէ թէ մուրհակով։

Սոյն Հայաբարբառ թերթին մէջ երբեմն մի քանի թարմ և ստոյգ լուրեր տեսնուելուն հրաշքն՝ Ձեր ժամը 7—7½ին հրատարակուող թերթին սպասելով իւր հրատարակութիւնը մինչ ժամը 9-10-11 յետաձգելուն արդիւնքն է։

Ազգային լուրեր հրատարակել արդարև օգտակար և կարևոր է. բայց այս օգտակարութիւն և կարևորութիւն կերպիւ իւրք կը նշանակին, երբ հրատարակուած լրոց այնչափ նշանաւոր մէկ մասն այնչափ անհիմն կամ սխալ են։

Զարամուութեան ոգւով այսպիսի հրատարակութեան մը դէմ սոյն հերքումս հրատարակելիդ կը խնդրեմ, ի խայտառակութիւն նոյն թերթի խմբագրութեան։

***

19 յունվար 1883
Բերա

Թէրճ Էֆ.—Կաղէթաի մէզքիւրը կէչէն կիւնքի նիւսխէլէրինին պիրինտէ, էջմիածինտէ պուլունան Թիւլպէնճեան Նիկողոս էֆէնտինին պաղը շիւպհէ իւզերինէ բօլիս Թարաֆընտան թահթը թէվգիֆէ ալընտըղընա տախր եազըլը պիր հավատիս տախի պալատէքի մէքթուպտա զիքր օլունան հավատիս գապիրինտէն տիր, եանի քիւլլիէն եալան տրր։ Վէ պու եալան հավատիսի կաղէթասընա նէյր իթմէքտէն մէրամը իսէ Թիւլպէնճեան էֆէնտի մահպուս օլուն տէյուվագը օլան արզուսինտէն վէ մութթասրֆ օլըղը ըրմոսՆինտան նէյէթ իթմիշ տիր։

Հաղրը գունտուրա սաթան Գալաթա, Պէյօղլու վէ Սթամպօլ գունտուրաճըլարը՝ բաղպէթլու էհալի վէ միւշթերիլէրինէ իլան իտէրլէր քի, պունտան պէյլէ հէր բաղար կիւնլէրի տիւքքեանլարընը գաբաեաճագլարընա էսնաֆճա գարար վէրմիշլէր տիր։ Եալընըզ Զատիկտէն պիր հաֆթա էվվէլ, եանի Ծաղկազարդ բազարը տիւքքեանլարընը այըգ թութաճագլար տրր։ 4—3

ԷՍԿԱՐԸ

ՀԻՆԳ

Մէզքիւր քիթապը իւք ճիլտի՝ 34 ճիւղ օլտուղը հալտէ խիթամ պուլուպ, իքինճի ճիլտին 13ինճի ճիւղի տախինէյը օլունմուշ տրր։

ԻՆԿԻԼԻԶ ՏՕՆԱՆՄԱՆԸ

ԼԲ

Թրաֆալկար մահաբերգէ

1803 սէպտեմբերի 24-ին ճա-պահը չէվֆաղ աթտրզլնտա, ի-քի տիւշմէն տօնանմանները պիր էյիճէ պիրիպիրլերինի կէօրիւպ, արալարընտա անճաղ 12 միլ գատար պիր մէսաֆէ վար իտի։

Բիւզկեար խաֆիֆ իտի իսէ տէ, տէնիզտէ գապարթը վար իտի։

Պիրաղ սօնրա, Ինկիլիզ ամիրա-լը Նէլսըն, ի-քի խաթթ իւղրէ մուհարեպէյէ հազըր օլմալարընը քէնտի սէֆինէլերինէ իշարէթ իթտի-քէնէ սօնրա, իլէրույէ հա-րէ-քէթ էմրինի վերտի։

Պիր պուչուգ սաաթ սօնրա, Ֆրանսըզ վէ Սպանիա տօնանմա-լարը սէր գօմանտանը ամիրալ Վիլնէօվ տախի քէնտի մուհարէ-պէ խաթթընը սըրասընա գոյմա-յա պաչալըգ, պիւթիւն Ֆրան-սըզ վէ Սպանեօլ սէֆինէլերի, թրաֆալկար քէօրֆէզինտէ, նիմ տէվիր եախօտ եարըմ այ չէ-քլնտէ պիր խաթթ թէրթիպ իթտի-լեր վէ Ինկիլիզլերին հիւճումընա պէ-քլէյիպ, պու սուրէթլէ Նէլ-սընըն տօնանմասընը իւչ աթէշ աւասընա ալմագ էմէլինտէ պու-լունտուլար։

Պու սէֆինէլերտէն պաղըլարը չիֆթ վէ պաղըլարը տախի իւչէր գրթա պիրիպիրլերինէ եանաշմը հալտէ իտիլեր։

Ինկիլիզ ֆրգաթինէրինին գաբ-թանլարը, հալէա ամիրալ Նէլսը-նըն Վիլթերի (ֆիւթուհաթ) նամ սէֆինէսինտէ օլտուգլարը կիպի, տիկէր խաթթը պիր ֆըրգաթինի գօմանտասընա թայէին պուլուն-մուշ օլան գաբթան Պէգուտ տախի հէնուզ ամիրալ Նէլսընըն եանընտա իտի։

Նէլսըն, հանկը ֆիւթուհաթը պէօյիւ-ք պիր ֆիւթուհաթ ատտ իտէճէյինի Պէգուտտա պիր գաշ տէֆա սիւալ իլլէտէյինտէ, մա-մանիլէյհ տախի, օն տէօրթ օն պէշ գրթա սէֆինէլերին զապթը բարդ պիր ֆիւթուհաթ ատտ օլունճաղը ճէվապընը վերտի։

«Պէգուտ, էկէր պէն եիրմի սէֆինէստէն էքսիք զապթ իտէր իսէմ խօշնուտ օլամամ» տէյի ճէվապ վերտի Նէլսըն։

Նէլսըն, քէնտի մէհարէթ ու իգթիտարընա նիսպէթէն, պէօ-յիւ-ք սէօյլէյէն ատէմէրտէն տէ-յիլ իտի։ իտտի եիրմի սիֆինէտէն էքսիք զապթ իլլէտիլինտէ խօշ-նուտ օլամայաճաղընը պէյան իլ-լէմէսի, ֆիւթուհաթը գաղանա-ճաղընա էվվէլինտէն նէ գատար էմին պուլունմուշ օլմասընը թաս-տիգ իտէր։

Գաբթան Պէգուտ, էսլապընը տէյէթիրմէսի իչուն նէլսընը գանտըրմայա չօգ ճահտ իլլէտի իսէ տէ խայր իթմէտի։

Ամիրալը կէյտիի բարլագ իւ-նիֆօրմա, վէ կէօյսինէ թագտը-ղը նիշանլար, տիւշմէնին նիշան-ճըլարընա քէնտիսինի թանրթտը-բաճագլար իտի։ Նասրլ քի ֆիլ-վագը տա էօյլէ օլտու։ ֆագաթ Պէգուտ, պիհուտէ եէրտէ պուն-լարը մէյտանա գօյուպ քէնտի-սինի սագընտըրմաղա չալըշտը։

Ամիրալ Նէլսըն հէր իթիբարա պիր ճէվապ պուլտուղու կիպի, պունա տախի շու աթիտէ-քի ճէ-վապը վերտի։

«Սիկ տիւշմէնլերին պէնի թա-նրմանալարընը արզու իտիյօր-սընըզ։ ֆագաթ քէնտիմի անէ-րէ թանրթմամաղ իչուն պիզզաթ քէնտի թայֆէլերիմէ տէ քէն-տիմի թանրթմամաղ թէհլիքէ-սինէ կիրիշէմէմ։ Ինկիլիզ թայ-ֆէսի, տայմա քէնտի ամիրալ-նը, քէնտի մէվգրսընտա վէ քէն-տի իւնիֆօրմասը թահթընտա կէօրիւպ, անտէն իպլէթ վէ ճէ-սարէթ ալմալը տըր։

Քէզալիք ամիրալն սիւվար օլ-տուղու Վէլլինգտէ սէֆինէ, իլէրու հարէ-քէթ իտէն խաթթըն թա պաշընտա պուլունտուղունտան, գաբթան Պէգուտ Նէլսընա ըճ-ճա իթտի քի, հիչ տէյիլ իսէ Թէնդրէ նամ սէֆինէ էօնէ կէչի-րիլիպ, Վէլլինգտէ անըն արգասընտա պուլունսուն վէ տիւշմէնին իլք աթէշինէ քէնտիսի գուրպան կիթ-մէսին տէյի։

Նէլսըն, «չէրէֆ նօգթասընը պաղդասընա թէր-ք իտէմմէտի։

«Բէ-ք ալէա», տէտի Պէգուտ։ «հիչ տէյիլ իսէ Ֆրանսըզ տօնան-մասընտա էսքիտէն պէրու ատէթ-տէն օլտուղու կիպի, սանճաղը-նըզը պիր ֆըրգաթինէ նագլ իտին քի, լազըմ կէլէն գօմանտայը տահա սուհուլէթլէ իթա իլլէմէք իչուն տահա չարուգ հարէ-քէթ իտէպիլէսինիզ։»

Ամիրալ Նէլսըն պունա տա շու ճէվապը վերտի։

«Պէօյլէ պիր պէօյիւ-ք կիւնտէ, էսքի եմէ-քտարըմը ունութա-մամ։»

Բիւգկեար օլ տէրէճէտէ տուր-մուշ իտի քի, Ինկիլիզ սէֆինէ-լերի թէ-քրարէն եանլարընտան տախի ֆաղլա եէլքէնլեր կէօս-թէրմիշ իքէն, անճաղ սաաթտա իքի միլ եօլ ալմագտա իտիլեր։ պու ճիւմլէ իլլէ եինէ պիր եան-տան տիւշմէնին խաթթընա եագ-լաշմագտա օլուպ, արա եէրտէ-քի մէսաֆէ կիթտի-քճէ դըսսալ-մագտա իտի։

Պու սուրէթլէ, եագընա վա-ըըլտրգտա, Նէլսըն թէ-քմիլ կիւ-վերթէյլի տօլաշըպ, նիշանլարընա էմին օլմատրգճա աթէշ իթմէտի-լերինի քէնտի թօճուլարընա թէնպիհ կլլէտի։

Ամիրալը մումանիլէյհ, տիւշմէ-նին Գատիչ լիմանընա գաշըպ մա-հէլլի մէզգուրտա սըղընմագ իս-թէյէճէյինտէն գօրգարագ, Ա-միրալը սանի Գոլինկուտա, աթի-տէ-քի իշարէթի չէ-քտի։

«Տիւշմէնին Գատիչ լիմանընա գաշմասընը մէն իթմէ-ք իչուն, անըն էօն խաթթընը եարըպ կէշ-մէ-ք նկէթինտէ յիմ։»

Էյլէնէ եիրմի տագիգա գալա-բագ, Նէլսըն, պիւթիւն ֆրգաթին գաբթանլարընը քէնտի սէֆինէ-լերինէ կէօնտերտի։ գաբթան Պը-լէգուտ տախի ամիրալը էլինի սը-գըպ վէտալաշըղընտա, «ինչալահ ազ վագրթտան ավտէթ իտէր վէ սիզի էյի հալտէ վէ եիրմի գրթա տիւշմէն սէֆինէլերինէ մալի-ք պուլուրսուզ» տէտի։

Նէլսըն տախի մումանիլէյհէ ճէ-վապ վերերէ-ք, «Ալլահ եիրէյի-նէ կէօրէ վերսին, Պէ՛գուտ ֆա-գաթ արթրգ պիր տահա սէնին-լէ սէօհպէթ իթմէյէ նայիլ օլա-մայաճաղըմը պիլիրիմ։»

Իյթէ իքի թարաֆըն տօնան-մալարը շունլարտան իպարէթ ի-տի։

Ինկիլիզ տօնանմասը։

3	գէմի	ի-ւ-մոպուլը	100էր ֆոբ
3	»	» »	98 » »
18	»	գ-ոբ-ոգ	74 » »
3	»	»	64 » »
4	»	ֆրգ-ոնդ	38 » »
2	»	մ-ոֆ-ոգ մ-ոֆիմ-ոլ	

Սպանիա տօնանմասը։

1	գէմի	գ-ոլ-ոլ մ-ոպուլը	130 ֆոբ
2	»	ի-ւ »	112շէր ֆոբ
1	»	» »	100 »
10	»	գ-ոբ-ոգ	74 »

Ֆրանսըզ տօնանմասը։

4	գէմի	գ-ոբ-ոգ	80էր ֆոբ
15	»	»	74 » »
5	»	ֆրգ-ոնդ	38 » »

Պու հիսապտան անլաչըլճաղը իւզրէ, Ինկիլիզ տօնանմասը 33 գրթա սէֆինէսէն իպարէթ վէ պունլարը տէրունինտէ 2282 գրթա թօր պուլունմագտա իքէն, պիրլէշմիշ օլան Ֆրանսըզ վէ Ըս-պանեօլ տօնանմասընտա իսէ, 38 գրթա սէֆինէ վէ պունլարըն տէ-րունինտէ 2814 բարէ թօր պու-լունմագտա իտի։

Վէ 5 գրթա սէֆինէսի վէ 532 բարէ թօրու զիատէ պուլունան, վէ եագընընտա գաչրպ սըղընա-ճագ պիր լիմանը տախի օլան իշ-պու Ֆրանգօ-Սպանեօլ տօնան-մասը, քէնտիսինտէն զայիֆ հալ-տէ պուլունան Ինկիլիզ տօնան-մասընը ֆէթհ իթմէ-ք չէօյլէ տուրսուն, անըն էրլինտէն քէնտի եագասընը պիլէ գուրթարմա-յըպ, կէրէ-ք Ֆրանսանըն վէ կէ-րէ-ք Սպանիանըն գու վէվէյի պահ-ալիյէլերի, պու թէ-ք մուհարէ-պէտէ միւզմէհալ օլաճագ իտի։

Նասրլ քի տէտիք Ինկիլիզ տօ-նանմասը իքի խաթթ իւզրէ հա-րէ-քէթ իթմէ-քտէ օլուպ, պուն-լարան պիրիսինին պաշընտա Ա-միրալ Նէլսընըն Վէլլինգտէ սէֆինէ-սի պուլունտուղու հալտէ տիկէ-րինին պաշընտա տախի ամիրալը սանի Գոլինկուտուն Բոյրլ Սօվրրին նամ սէֆինէսի պուլունմագտա, վէ իքի խաթթըն արա եէրինտէ-քի աչըգլիգ տախի իքի միլ իտի։

Էյլէնէ օն տագիգա գալարագ Վէլլինգտէ, տիւշմէն խաթթընա օ գատար եագլաշմըշ իտի քի, Ֆու-կէօ նամ Ֆրանսըզ գաբաղը, քէն-տի թօճլարընին մէնդիլինի սընա-մագ իչուն, անըն իւզրէրինէ պիր կիւզէ սալը վերտի։

Պու աթէշին իւզրինէ Ինկի-լիզ սէֆինէսէրինին քաֆֆէսի տախի սանճագլարընը չէ-քտիկէր։ Արասը պիր աղ կէչտի-քտէն սօնրա, Ֆրանսըզ վէ Սպանեօլ սէ-ֆինէսէրի տախի քէնտի սանճագ-լարընը քիւչատ իյլէտիկեր։

Մուհարեպէյէ պաչանմըշ իտի։ 112 թօրլու Սանթա Աննա նամ Սպանեօլ սէֆինէսի վէ անըն էն եագընընտա պուլունան սայիր սէֆինէսէր ամիրալ Գոլինկուտուն Բոյրլ Սօվրրին, սէֆինէսի իւզ-րինէ բէ-ք չէտիտ պիր ատէշ սաչ-մատա պաչլատըլար իսէ տէ, 100 թօրլու Բոյրլ Սօվրրին, տիկէր բաքիպլերինի ասլա ատէմ եէրի-նէ պիլէ գօյմայրպ, մէֆրեթ իչ ամզարը Սպանիալրընն թա եա-նընա եանաչտը, վէ ճէհէնէմ գաբուլարընը աչտը։

Տիկէր իքի գրթա Ֆրանսըզ վէ իքի գրթա Սպանեօլ սէֆինէսէրի տախի, քիմի էօնտէն, քիմի ար-գատան, վէ քիմի տէ եանտան Ինկիլիզ սէֆինէսինի տէյիմէյէ պաչլատըլար։ հալպու քի Գոլին-կուտ, «իշթէ ամիրալ Նէլսընը շու-բատա պուլունմագ իչուն էօմ-բրինինն նրոֆքընը ֆէտտա խաէր ի-տի» տէյէրէ-ք ֆիւթուրսուզ սու-բէթտէ թէ-ք պիր կէմիսի իլէ քէնտինին տէօրթ պէշ գաթ զի-եատէ գուվվէթինէ գաչը գահ-բամանճա ուղրաչմատա տէվամ իթմէ-քտի իտի։

Մուհարեպէյէ պաչանարգատան 10 տագրգա սօնրա, մէֆրեթ ըՍ-պանիալրընն արգա տիրէյինին թէբէսի ուչտու, թամ պիր 'պու-չուգ սաաթ սօնրա իսէ, իւչ գրթա պաթթալ տիրէ-քլէրինտէն պիր էսէր պիլէ գալմատը։ 40 տագրգա տահա կէչտի-քտէ, օլ հէյսյէթլի Սանթա Մարիա նամ իւչ անպարը վէ 112 թօրլու սէ-ֆինէ, ուսուլճաճրգ սանճաղընը աչաղ ինտիրիպ, Ինկիլիզ թէ-սլիմ օլտու։

Արպէտտա էսնասընտա, Բոյրլ Սօվրրինին տախի արգա տիրէ-յի գըրըլաղ տիւշմիւշ իտի։

(Ե-ըէ)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԴԻՏԱԿ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ

Վան մուխտիրիմիզէն ալըգըմըզ մէքթուպ սբբ։

ԻԴ։

Վան 1882 դեկտ. 28

Երէկ չէ միւս օրը կիւրակէ (դեկտ. 26) ամբողջ Վանայ քա-ղաքամիջի և այգեստանեայց և-կեղեցեաց մէջ ըստ զեկուցման Աղդ. Պատրիարքարանի ամենայն Հայոց Հայրապետ Դէորգ Դ. կա-թողիկոսի հոգեհանգստեան պաշ-օնը կատարուեցաւ։ Արարքի ե-կեղեցին աւադերէց Տէր-Դիմէ-սիոս Հայրը յատուկ մի մահար-ձանական կազմած քարոյնած էր յատենի։ վրան դրած երկգոյ թագ վակասաւ ծաղկոցներով շը-ջապատեալ, ղոյդ դաւազան խա-չաձև ընդ վերև բարձրացած, կապոյտ մի քօղով ծածկուած էր, ջահեր և մոմեր կը վառուէին յա-մէնուստեք։ Սուրբ Պատարագ մատուցման ատենը վերոյգրեալ զայնս։ Պատարագեց Երեմիա եպիսկոպոս հանդիսաւոր կերպով որ ճաչոցի գրքէն յետոյ քարոզ խօսեց՝ «Ուր են իմ անդ և պաշ-օնեայն իմ եղիցի, և որ պաշ-տեսցէ զիս, պատուեսցէ ըՀ-նա Հայրն իմ» բնարանով։ Եւ ն-ըրին հանգուցեալ Ս. Հայրապետի սիրալի կենսագրութիւնը ըրաւ որպէս մի դամբանական։ ապա կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան արարողութիւնը։ Բոլոր ժողո-վուրդ ըստ Հայաստանեայց եկե-ղեցւոյ աղաչ օրինաց Նորին Սբ. Օծութեան հոգւոյ փրկութեան համար աղօթեց և բարեմաղթեց սրտագին մրմունջներ առաքելով ի յերկինս առ երկնաւոր Ս. Հայրը և միանգամայն կարծես 'ի սրտէ բարբառելով, «գնա՛, ո՛վ պետդ Հայ ազգութեան եկեղեց-ւոյ, գնա՛ ի շարս մեր Ս. Հայրա-Դէորգսրի, Ներսիսի, Սահակայ եւ ու Ատուծոյ գահոյիցն առՀև դիր տառապեալ Հայութեան վիշտե-րը ...»։ Կիւրակէ օրուընէ ըս-կըսեալ եկեղեցւոյ մաղթանքն է՝ «Վան Հայրապետի մերոյ Տ. Տ. Դէորգայ հանգուցեալ Ս. կաթո-ղիկոսի հոգւոյն փրկութեան ըզ-Տէր աղաչեսցուք։»

* * *

Ընդ. Ուսումն. խորհրդոյ վար-ժապետաց խորհրդակցական ժո-ղովոյ երկրորդ և երրորդ նիստ-երն ալ տեղի ունեցան։ առա-ջինն՝ դեկտ. 12-ին և երկրորդն դեկտ. 19-ին։ Դեկտ. 19-ի նիստին մէջ Նախակրթարանի համար Ու-սումն. խորհուրդը իւր պատրաս-տած ծրագիրը դիտողութեան ենթարկեց։ ուսուցչաց դիտողու-թիւնքն և առաջարկութիւնքն միայն կը նշանակուէին։ 'ի վերջոյ Ուսումն. խորհրդոյ մեծալով մեր-ժելու և ընդունելու իրաւասու-թիւնը։ սակայն դատելի է գոր-ծագրութեան ապագայն։ . . . ։ Կընդունիմք խոստովանիլ թէ՝ Նախակրթարանի ծրագիրը ըստ բաւականին լաւ էր։ բայց կը վա-տահիմք և յայտնել թէ՝ գործի մը կատարումը գործադրողներէ կախեալ է։ եթէ կը լինին կա-րողներ և չը յօժարին գործադ-րողներ հազարաւոր ծրագիրներ իրրև մեռեալ տառերու գերեզ-մանոց կը մնան ատ ու անդ սրբ-պէս հանդիսարան փչեաց և ա-պականութեանց։

* * *

Ներսէս Սրբազանի վերտին 'ի գահն Պատրիարքութեան բարձ-րանալը այն ատիճան ուրախու-թիւն պատճառած է հայոյն վասպուրականցւոց, որչափ յե-տին ատիճան ի խոր խոցած էր Ն. Սրբազնութեան հրաժարումն։ Դեկտ. 19-ին Ս. Հայրիկ բոլոր ե-կեղեցիքը շրջաբերականներ յը-ղած ծանուցած էր Ն. Սրբազ-նութեան պատրիարքական վե-րահաստատութիւնը և Վեհ. Կայ-սեր մերոյ կենաց աղօթք ապըս-պրրած էր ըստ հրամանի Պատ-րիարքարանի։ թէ՝ Վեհ. Կայսեր և թէ Նորին Սրբազնութեան կե-նաց համար ջերմագին մաղթա-նօք օրհնենք կարդացուեցան 'ի բոլոր սրտէ և բովանդակ մտաց։

* * *

Վասեմ Մուսա փաշա իւր պաշ-օնը ի Հէքքեարի կատարելէ յե-տոյ Վան դառնալով քանի մը շա-բաթ հանդիստ ընելէ վերջը ամ-սոյս 17-ին մեկնեցաւ ատտի դէպի կարին, անտի ուր գնալը չը գի-տեմք։ Այնչափ ֆրթաց հրոսա-խումբերը՝ որք Շէյխ Իւպէյտուլ-լահին ի պահպանութիւն հաւա-քեալ կը յոխորտային, ամենքն ալ լուիկ ու մնիկի իրենց տեղեր քաշուած ծրարուեցան։ Մուսու-լի մէջ Շէյխ Իւպէյտուլլահին տեղական կառավարութիւնը ա-մեն յարգանք և դիւրութիւններ ընծայելու ջանք չէ խնայած։ Շէյ-խը այժմ ոչ այնչափ ներքուստ, որչափ արտաքուստ հանդարտ և փառաւոր կեանք մը կանցունէ։ Եւ ոչ այնչափ անցեալը կ'իմաս-տասիրէ, որչափ ապագայն սեր-տել ու նկատել իրեն հոգն է ա-րեր։ կը սիրէ աւելի առանձնա-կի քան թէ բազմութեամբ չրջա-պատեալ կեանք անցնել։

* * *

ԷՍԲԱՐԸ ԱՇԳ

ԷՄԷՐԸ

Գ. ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Ա.

ԳԱԹԻԼ ԵԱՆԿՈՆՃԸ

(1630 Նէ-ֆերուարի գեմ)

—Նէ՞ սէպէպլէ։

—Մէյմանէլէրտէ կիճէ ատէմ եաթիրըլմասը գաթիէն բօլիս թարա-ֆընտան մէնն իտիլտիկ սէպէպլէ։

—Գէրմէնէ ըրուղը մը տըր Լ.օ'նկէա։ վար իսէ կէթիր պիր աղ հէբրէթիպկի կէչիրէլիմ տէ, սօնրա պու եասագ մատէսի իւզրինէ տէ կէօրիչիրիզ։

Մէյմանէմի, էրմէնէ ըրուղ լուզէթինի իշիթիր իշիթմէզ, պիր տէֆա տահա ալթ իւսթ օլտու։ ֆագաթ տէլիգանկը գլըճը օլ արա սէրխօշլար իդտիհամընն սէրինէ տալմը օլտուղընտան, մէյսանէհինին ըէնկ տէյիթիր-մէսի ֆարգընա վարամատը։

Լ.օնկէա, արթրգ սէօպիւ գըսսա իտիւպ, վէ պաչընը ասարագ, տէսթ-կէ-ահրնա տօղրու իլէրուլէմէյէ պաչլատը։

Իքի տագրգա սօնրա, Ռաչլամէն իլէ տէլիգանը արգատաչը էօնիւնէ, չարաչ տէօքիհնիթիսիւնտէն սիյահ մէրմէր թաչ բէնկի քէպ իթմիշ օլան քէօհնէ վէ ատի թատթատան մէմուլ պիր թրաբէզա կէթիրիլիպ, իւզրինէ տէ, թօրբագ գանաթա իլէ պիր գաշ չարաչ, վէ պիրիպիրլերինէ պէնգէ-մէյէն վէ եինէ թօրբագատան մամուլ իքի ատէտ տախի գատէկ վաղ օլունտու։

Ռաչլամէն ը Էրմէնէ ըրուղը տատընը պիր քէրրէ քէնտիսի պագըլ պէ-յէնտիքտէն սօնրա, իքի գատէհի պիրտէն օտլտուրուլ, պիրիսինի արգա-տաչընա վէրտի։ վէ պոչ գատէհլէր թէքրարէն թէրաբէզանըն իւզէրինէ վաղ օլունտուգտա,

—Բա՛լի։ պու կիճէյի հէր հալտէ պուրատա կէչիրմէմիշիկ, տէտի։

—Ամայիպ հալէրին վար տըր Ռա՛չլամէն։ պանա գալա իտի, տօղ-րուտան տօղրու խանէմիզէ ինէր իտիք։ պագատա՛նա հէրիճ տէ, կիճէ պու-ռատա եաթըրմաղ տէյօր։

—Էէ՛յ կիտի տէլիգանլըգ։ հէ՛յ կիտի աչգ։ ինսանա հէր չէյլ ունութ-տուլուր։ Բա՛լի, նէ՞ իչիւն չօճուգ կիսպի տիւչիւնիյօրսուն։ հէնուզ կէմի-տէն չըգմամըզ անճաղ պիր գաշ սաաթ օլմուշ տուր։ պանա կէօրէ պիր պէյիս եօգ տուր։ ֆագաթ սէն քէնտին տիւշուն, իւսթիւնիւ պաչընը պիր էյիճէ սըրայա գոյմագսըրն։ պիր սահրիյէ զասիթինէ չայան հազրըլըզը կէօրմէքսիզին ֆամիլեանըն հուզուրունա չըգմագ գապիլ օլապիլի՞ր մի։ էյլ տիւչիւն Բա՛լի։ մամուագէլ տէ օրատա հազրը պուլունմուշ օլապիլիր։ . . .։

—Հազրն վար տըր Ռա՛չլամէն։ չօգ ապէս չէյ օլուր։ թէչէքքիւր ի-տէրիմ։ հազրմատա տայիմա գուսուր պլագմատըզըն նաղար ու տիգգաթ-ըն իչիւն թէչէքքիւր իտէրիմ։ վէ՛ր էլինի սըգայրմ։ արթրգ գուզու կիպի, աղ-զըմը պիրէ տչմագարպէն, սէնին արգանտան կէլէճէյիմէ էմին օլ։

—Բալի մի՛լը։ . . .։

—Խա՛յր պէն չիմտի Ինկիլիթէրրա տօնանմասը գօմանտանլարընտան պուլունան Բալի Միլը տէյիրիմ։ վաթանըմ պէնի թէքրարէն մէմուրիյէթ պաչընա տավէթ իտէնէ տէկին, տօսթլարըմըն սատրգը սապրգ Բալիքմ։

—Վէ աղ վագրթտան, Հէլէն Հուայթրօզ դըրալիչանըն տախի սէվկիւ-լիւ գրրալը օլաճաղըն։

—Ռա՛չլամէն։ . . .։

—Վէ պէն տախի, գօմանտանըմըն մէսուտ սէրայընտա, գրրալըմըն վէ գրրալիչամըն, եանի սէնին վէ նագը մատամանընն սատրգ քէլբլէրի պաչընա կէչիպ, մէսուտիյէթինիզ գարը զուհուրա կէլէն հէր նէվի թէհլիքէլէրէ կէօրիւս վերիպ ուղրունուզա ֆէտտայի ճան իթմէքլէ քէնտիմի տէ մէսուտ ատտ իտէճէյիմ։

—Ռա՛չլամէն։ չիմտիյէ տէկին էօլիւմէ գարը իքիմիզ տէ նէ գատար ուղրաչարգ իսէ էլ վերիր։ վաթանըմըզըն չէրէֆի իչիւն թէքրարէն ճանը-մըզը ֆէտտա իթմէյէ չաղրըլանա տէկին, արթրգ էօլմէք իւզրինէ տիւչիւն-մէմէյիպկ։ ֆէտաքէարլըզըն արգատանտան միւքեաֆաթ կէլիր, Հէլէնիմ ուղրունա վէ վաթանըմըզ նամանա պիլա ֆիւթուր գաշ տէֆա էպրայիլին հու-զուրունա չըգտըզրմա չահիտսին։ Հէլէնիմէ սէօզ վերմիշ իտիմ քի, բէտէրիս-նին վատիյէթինի եէրինէ կէօթիւրիպ քէնտիսի իլէ էվէնէպլիքէ իչիւն բիւթպէ վէ չէրէֆ գալանանագ իտիմ։ քէնտիսինէ վէ վաթանըմա չայան պիր ատէմ օլաճագ իտիմ։ համա օլսուն վատիմի պաչա չըգարարմ։ վէ պու տէֆա Հէլէնիմին այագլարը էօնիւնտէ տիզ իւզէրինէ կէլտիկիմտէ, քէնտի-սինէ եալընըզ պիր տաբգ եիւրէք թագտիմ իթմէյիպ, իլլա պիւթիւն տիւն-եանընն էն միհնթագամ տօնանմասը զասլըթանընտան պիրիսինին էլինի տէ պիրլիքտէ քէնտիսինէ թագտիմ իթմիշ օլաճաղըմ, վէ սատրգ պիր եիւրէյին եէմինլերի իլէ պէրպատէր, քէնտի այագլարը ալթընա պիր ֆաթիհ գելըճ տա-խի վաղ իտէճէյիմ։ Հէլէնիմ, քէնտի տիլտէր տօտագլարը իլէ «պէնիմ Բալ-ֆըմ մէսո՛ւտ օլ, արթրգ սէնինիմ» տէտիկտէ, Ռա՛չլամէն, սէն տախի եանընտա պուլունճաղընն, վէ բարմաղըմ իլէ սէնի Հէլէնիմէ կէօսթէրիպ, «իշթէ պէնիմ գանրաման վէ սատրգ բէֆիգիմ տէ պու տուր։ քէնտիսինի տէ մէսուտ գըլմասընը» տէյէճէյիմ։ վէ պէնիմ սէվկիլի՛ւ Ռա՛չլամէնիմ, պիլիրսին քի պիր տօսթուսուզու տէ պիպիմ կիպի մէսուտ գըլմաս իքթի-տարըմըզ վար տըր։ վէ պիր կիւն պէնիմ նագը Հէլէնիմ, մատամ Ռա՛չլամ-մէնի գուճագլայրպ, «գօճամըն պիր գարնտաչը պուլունտուղու կիպի, պէ-նիմ տէ պիր գզգ գարընտաչըմ պուլունճաղ վէ մէսուտիյէթիմիզ թէքմիլ օլաճագ» տէյէճէք տիր։ Ռա՛չլամէն նասրլ քի էվվէլինտէն տախի սէօյլէմի-չիմ, կէրէք Հէլէնիմ վէ կէրէք պէն, գարնտաչ վէ գըզգարնտաչտան մահ-ըում պուլունմագտայրզ։ արթրգ պու գուսուրուն տա եէրի տօղտուգտա, տիւնեա իւզէրինտէ պաչգա նէ՛ արզումուզ գալապիլիր։ Ա՛զիմ Ալլահ, պու նէ՛ գատար նիյմէթ։

—Ֆագաթ սէվկիլի՛ւ գօմանտանընմ, պէն էվվէնիմէյէճէյիմ։

—Իշթէ միւնասիպէթսիզ պիր սէօզ տահա։ Ռա՛չլամէն նէ՞ իչիւն մէ-սուտ օլմագ իսթէմէյէճէքսին։

—Զիւնքի օլ վագրթ էֆէնտիմէ լայրգլը սուրէթտէ խըտմէթ իտէմմ, վէ տահա գիտէ մէսուտ օլայրմ տէր իքէն, պիւսուլիւթիւն պէտապան օլ-մուշ օլուրսուն։

—Պէն օլ գատար ֆէտաքէարլըգտան հազզ իթմէմ պէնիմ սա՛տրգ տօղ-թուսուն։ հէմ արթրգ տէնիզ իւզէրինտէ պուլունմայրպ գարատա պուլունտու-զումուզատան, էֆէնտիլիք եախօտ գօմանտանլրզ վէ նէֆէրլիք ֆարգլարընա տա մահէլլ եօգ տուր։ Ռա՛չլամէն, գարա նիգամը պաչգա տրը, վէ թէք-բարէն տիւշմէնէ գարը հարէքէթ իթմէք իւզրէ տէնիզէ չըգաճաղըմըզ կիւնէ գատար, պիրիսիրիմիկի, գարընտաչըզ տրֆաթրնտան պաչգա պիր տրֆաթլա թանը յամայրզ։

(Տիէ-ֆ)

Ամսոյս 20ին Պարսից կառավարութենէն տեղւոյս գաւառական Հասան փաշային Շէյ-ի-Խ-ըլ-էսլամ պատուանշանի տրուիլը ծանոյց հեռագիրն ի Նշան գոհունակութեան, որ պատճառած է անշուշտ Շէյխի նկատմամբ բռնած խոհեմ ընթացքէն, որ արդիւնաւոր եղաւ վերջապէս։ Հէրքեւրի կուսակալութեան ճանապարհով Պարսկաստանի վրայ (Պաշ—Գալէէն Սալմաստ, անտի Դավրէժ) հեռագրական գիծ հաստատուած է Նոյեմբերի սկիզբէն, որոյ հաստատութիւնը վանի հեռագրատան պաշտօնէութիւնը յայտարարեց Նոյեմ. 27ին։ Անշուշտ սոյն հեռագրագծի հաստատութիւնը ատիճան մ'աւելի այժ ազիտի տայ Պարսկայ կառաւանի ի Վան երթևեկութեան, և Պարսիկ վաճառականները աւելի պիտի յաճախեն իրենց գործերը ի Վան հաղորդակցութեան դիւրութենէն դրդեալ։

* *

Արդիւնաւոր և բանիբուն բժշկաց որչափ յարգանք և մեծարանք կը նուիրէ ժողովուրդը, ինչպէս ամէն երկիրներ և ատերկարօրէն գրել աւելորդ է։ Անշուշտ կը յիշեն ընթերցողք որ մեր Մայիս 18ի ե. նամակով, որ հրատարակուեցաւ Թէրեմէնի 1449 թուով, բժշկաց նկատմամբ գրած ատեն յիշած էինք վասիլաքի պէյ բժիշկի մը այնչափ օգտակար և օգտաբեր լինելը ի Վան, և որ մեկնած էր անտի։ Սակայն յանպատուամ ուրախութիւն ամենեցուն այս շաբթու վերսին Վան դարձաւ։ Տեսանելի է թէ Հայ և Թիւրք ժողովրդեան դորա գաղատեան նկատմամբ զգացած բերկրութեան ատիճան քանի՞ աւելի է։ Ամէն կարգի մարդիկ այցելելով նմա շնորհաւորեցին իւր գալուստը և մեծ յարգանք ու մեծարանք մատուցին ինքեան։ Վան զի դա, ինչպէս նախկին անգամուն ալ գրած էինք, գուցէ յաղողելով աւելի Վանայ կլիման հանկնալ. անթիւ կեանքեր ազատեց մահու. ճիրաններէն։ Հաստատապէս կրսեմք, եթէ չը լինէր նորա բժշկական արհեստն անթիւ զոհեր ի զուր մահէն տարած էր։ Շեշտելով ուրեմն կրսեմք, թող լսեն զայս Կ. Պոլսոյ արդոյ բժիշկները, որք Պոլսէն դուրս իրենց կենագործ արհեստն ի գործ դնելու չեն մտարերէր...։

Ի՛փութամբ իբրև ի սրտէ բարեկամ ոք Հ. Մ. ընկերութեան պատ. Տնօրէն ժողովոյ ուշադրութիւն հրաւիրել իւր Վասպուրականի գործոց վրայ, որ Ջանան մի աշխատող, բանգէտ և յաջողակ տեսուչ հասցնել ի Վան, բաւական է Սարբեան էֆ-ի այդ մասին արած առժամանակեայ կարգադրութեամբը օր անցնել. նախակրթարանները յամենայն ժամ կ'կարօտին տեսչական հսկողութեանց. Սարբեան էֆ. ըստիպեալ այնպիսի մի կարգադրութիւն ըրաւ, որ պիտի տուէր ցգիտութիւն Տնօրէն ժողովոյ. ալ պէ՞տք է ուրեմն այսչափ երկարել...։

Ներսէս Հայոց

ՆԻԿՏԻ

—

Նէհրը մէգքիւբ մուխպիրիմիզտէն յունվար 1 թարիխիյէ պլտրըմզ մէքթուպ մը։

... Միւէլլիֆ,

Նիկոտ իֆրա մէմուրը Արիֆ վէ պաշ քեաթիպ Օսման էֆէնտիլերին պէճայիշլերի՝ ըէիս (1) վէ միւտտաիի. ումումի մուավինի սապրգը Թարաֆընտան գարարլաշտըրըլըպ, օլ վէճհիլէ Արիֆ էֆէնտի՝ պաշ քեաթիպ վէ Օսման էֆէնտի իֆրա մէմուրը պէթթա-յին (2) Գոնիա սանջէ միւֆէթթիշլիկինէ տէ արզը մալիւմաթ իտրմիշ իտի։

Միւֆէթթիշլի մումայիլէյհ պու թէպէտտիւլէ գաթէն վէ գաթիպէթէն բազը օլմասըզը վէ պունուն մէնի իշլին պիր չօգ էմրլեր կէօնտէրտիկի կիպի, պիր տէ թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, պունտա «քէթէպէնին ազ ու նասզը էնճիւմէնին վէզայիֆինտէն օլուպ, նըզամ ու գանունա մուզայիր իֆրա իտիլէն թէպէտտիւլ գապուլ օլունմայաճաղընտան, Օսման էֆէնտիլին պաշ քիթապէթէ վէ Արիֆ էֆէնտիլին իֆրա մէմուրլըզընտա իսթիխտամլերի» էմր իտիլտիկի հալտէ, պու թէլէկրաֆտան պիր կիւն սօնրա եինէ միւֆէթթիշլին մէօհրի իլէ մէմհուր պիր թահրիրաթ տահա վիրուտ իսթմիշ օլուպ, պունտա իսկ «Արիֆ էֆէնտիլին պաշ քիթապէթէ վէ Օսման էֆէնտիլին իֆրա մէմուրլըզընա թայինլերի իֆրա իտիլտիկինտէն գայտընին թահրիրի» էմր օլունմագտադը։

Պէօյլէ պիր կիւն արասընտա եէքտիկերի մէալինէ քիւլլիյէն միւպային օլան էմրին զուհուրի՝ բէք չօգ շիւպհէյի տահ իտուկինտէն, Օսման էֆէնտի թարաֆընտան մուդու պուլան շիքեայէթէ մէպնի, բիյասէթը մէզքիւրէյէ միւֆէթթիշլիքտէն վիրուտ իտէն տիկէր պիր թէլէկրաֆտա տա «էմրը մէկքիւրտէն խապէրտար օլմայուպ, քէնտիսի էօյլէ պիր էմր վէրմէտիկինի, վէ քէմաֆի իւս սապրգ Օսման էֆէնտիյի պաշ քեաթիպ թանըտըզընը» պիլդիյան, «ֆիպիլերի ալէյհինէ իդամէի տավա իյլէմէք իւզրէ էվրագը մէզքիւրէնին իատէսի» էմր օլունտուղու իշիտիրմիշ տիր։

Պու սախթէ էմրին եազըսը տիկէր էմրլեր եազրընա միշապիհ օլմասը պիլտիրիմէսինէ պինտէն, մայէթինտէ պուլունան քեաթիպտէն շիւպհէ իտիլէրէք թահրիր իսթինթադա ալընազտա, քէնտիսինին էմրի իլէ եազտըզընը իֆատէ իյլէմէքտէ օլտուղու բիվայէթ օլունույօր։

* *

Սապրգալը կիրուհինտէն վէ չէգավէթը միւքէրրէթէ ասհապընտան օլուպ Նիկոտէնին ճիվարընտա 3-4 սէնէ միւթէմատիյէն վէ միւսէլլահէն իֆրաի չէգավէթ իթմիշ օլան գահվէճի Հասան օղլու Ահմէտ՝ քէնտույի Թուրմաղա կէլէն զապթիյէլերէ Թէշհիրի սիլահ իյլէյուպ, այագ վէ պալտըրընտան մէճրուհ իտիլմիշ իքէն, անճագ էլտէ իտիլէպիլմիշ օլտըզը վէ միւսթանթիգը սապրգ թարաֆընտան ճինայէթլէ գարարնամէսի թանդիմ վէ հէյէթը իթթիհամիյէճէ թատիգ իտիլտիկի հալտէ, մահքէմէ ըէիսի (ըէյիսի սանի) վէ միւտտաիի ումումի մուավինի էֆէնտիլէր՝ մէրգումը գուրթարմագ իսթէրէր իսկ տէ, ազալարըն ատէմը մուվաֆագաթլարընտան տօլայը չունիյէթլերինէ միւէսսէր օլամատըգլարընտան ըէիսը մումայիլէյհ պունտան հիտտէթլէնէրէ քմիւթթէհիմէ հէյէթին գարարընը թէպլեղ իյլէտիքտէն սօնրա, մահքիւմէ խիթապէն (մուղայիրի նիզամ օլարագ) «պէն վէ ազատան Նէհէթ էֆէնտի սէնին պէրաթինէ վէ Համտ, Սամուէլ, Նիգոլաքի էֆէնտիլէր տէ 6 սէնէ հապսընըզա ըէյ վէրտիքլերինտէն, էքսերկյէթի արա իլէ մահքիւմ սինիւզ ֆագաթ մուավին էֆէնտի սիգին լէհինիզտէ պու հիքմէ գարչըթիրաղ իտէճէկինտէն, գարիպէն գուրթուլուրսընը»տէտիկի իշիտիրմիշ տիր։

Միւզաքէրէյէ մախսուս օտայա չէքիմէք վէ եախօտ հաղրրունը թաշրա չըգարըպ տա միւզաքէրէ իյլէմէքտէն միւրատ՝ էլպէթթէ պունուն էսրար գալմասը միւսթէլզէմ օլմասընա մէպնի օլտուղընտան, մատամքի պու էսրար ֆաշ իտիլյօր, վէ մատամքի միւզաքէրէյի, եանի քիմէրին նէրէյ վէրմէքտէ օլտուգլարընը սամիուն վէ մահքիւմ իշիտիյօր, հաղրրունը թաշրայա չը-գարըպ տա թաճիզ իյլէմէքտէն նէ՞ չըգար. տահա էյի տէյի՞լ մի քի, եարըմ սաաթ սօնրա իշլատէճէքլերի պիր միւզաքէրէ՝ անէր տէ հաղրը օլտուղու հալտէ էտիլսին, ալէյհուսուս քիմէրին նասըլ ըէյ վէրտիքլերինի իշլատէճէքլերինտէն, քէնտիսինին պէյհուտէ զահմէթի տէրէօհտէ իտէրէք թէպլիղ ու թէֆհիմ իյլէմէսինէ հաճէթ գալմայաճաղընտան, պու եօլ տահա միւնասիպ օլմաղլա, պունտան պէօյլէ տէ պու ուսուլին իֆրասընը ըէիսը մումայիլէյհէ թավսիյէ իտէրիզ։

* *

Նիկոտ գարիյէսինտէն պիր իսլամ՝ Նիկոտէյ թապի Ագսարայ գազասընտա աղնամընը գըշլթամագ իւզրէ օլ ճանիպէ կիթմիշ օլմաղլա, օրատա ինչա իտիլմէքտէ պուլունան ճամիի քէպիրէ եա շու գատար բարա վէրէճէքսին, եա եօգսա աղնամընը թօրբաղըմըզտան չըգարմալըզը տէտիքէրինտէ, մէրգում քէօյլէ՝ պու իսթարա սէմը իթիպար իթմէտիյինտէն, գայմագամընն էմրի իլէ թէվգիֆ օլունուր (3)։ Գայմագամը մումայիլէյհ պէօյլէ նիզամ վէ ուսուլա գարը օլան պիր թէվգիֆի աճապա նա՞սըլ իֆրա իթտիրմիշ տիր, եօգսա բատիշահը թէպաաբէրվէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին պիլ ուսում թէպպայը սալթանաթը Սէնիյէյի միւսալի թուրմագտա օլտուղունու, վէ պիրիսինին պիր չէհրտէն տիկէր չէհիրէ խաքեանա եախօտ մուվագգաթէն օթուրմաղա կիթտիկինտէ «թօքրագ պաստը» բարասը ալընմազ օլտըզընը գայմագամը մումայիլէյհ իշլթմէմիշ մի տիր։

Գանունէն մահքիւմ օլմասընդա վէ հագգընտա թէվգիֆ միւզաքէրէսի վերիվմէտիքճէ, հիչ պիր ֆէրտին հապս իտիլմէյէճէկինի աճապա գայմագամ էֆէնտի պիՙմէյօրմու։ Էկեր պիլմէյօր իսկ, էօյրէնմէք լազըմ տը։ Չունքի թահրիր իտարէսինտէ պուլունան պունճա էհալի՝ գայմագամըզ վար տը տէյէրէք իֆթիխար իտէյօրլար։

* *

Նիկոտէյ թապի իւրքիւպ գազասը պիր գայա իւզէրինտէ վագը օլուպ, մէզքիւր գայանըն էքսէր մահալլէրի ուշարագ, խանէլէրէ ըէք չօգ մաղարրաթ կրաս կյէրսէ տէ, գայաի մէզքիւրըն տէրուն՝ էսքի զէմանտէն պէրու պօշ օլմասընա մէպնի, իւզիմ կիպի մէյվէ վէ սաիրէնին հէման պիր սէնէ գատար օրատա հրֆզը միմքին վէ մահալինին ըէք միւնասիպ օլմասը ճիհէթլէ՝ էհալիսի՝ օրասընը թէրք իտիւպ տէ տիկէր մահալտէ իգամէթ իյլէմէզլէր։

Պու քէրրէ իսկ մէզքիւր գայա օրթասընտան եարըլըպ իքի շագգ օլտուղու կիպի, էվվէլճէ եան պէ եան օլան խանէլէրին արասընա տէրին պիր խէնտէք ըէյտա օլմուշ տը։ Ինսանճա, համտ օլսուն պիր թէլէֆաթ վուգու պուլմամըշ իսկ տէ, մալճա դիյան թապիի տիր։ Այըլան խէնտէյին արասը տօլտուրուլմազ իւզրէ թաշ աթըլմազտա տը։

(1) Ըէիսը սանի՝ հաքիմէ տարկըն վէ Օսման էֆէնտի թարաֆիլսը պուլունմաղլա, պունլար իլէ հէմրէյ պուլունմամըշ տը։

(2) Պունտան տօլայը Օսման վէ Արիֆ էֆէնտիլէր՝ 5-6 մահտան պէրու եէքտիկերի ալէյհինէ չիքեայէթ էթմէքտէ, վէ հէնուզ տէվամ իյլէմէքտէ տիրլէր։

(3) Ճամիի մէզքիւրիւն պիր չօգ վագիֆը օլուպ, ճամինին վագֆէսըզ պուլունան գապի մէզքիւր միւֆթիսի մալ սանտըղընտան սէնէ պէ սէնէ խայրէնա ագճէ պտըզը հաղտէ իանէյէ միւրաճաաթը չայանը թէճաճիսպ տիր։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ԱԶԴ

Ա. Աբ-Էլ-Հ Մ-ը հրատարակութիւնն իր արդէն ծանօթ ուղղութեան համեմատ պիտի շարունակուի ներկայ 1883ի նոր շրջանի մէջ։

Բ. Բաժանորդագինը նոյնը կը մնայ, 4 արծաթ Մէճիտ հեռաբնակ բաժանորդներու համար, 3½ արծաթ Մէճիտ քաղքիս բաժանորդաց համար։

Գ. Գաւառներու համար բաժանորդագրութիւնը կ'ընդունուի գրատան Պատ. Տնօրէն Ժողովոյ Միայեալ Ընկերութեանց, Կալաթա Կէօչէ Օղլու խան թիւ 13, և այս գործակալութեան ձեռօք կ'ուղղարկուին թերթերը գաւառական բաժանորդաց։

Դ. Այն գաւառական բաժանորդներն որ կը փափաքին ուղղակի ընդունիլ իրենց թերթերն, պարտին իրենց հասցէն հաղորդել խմբագրութեան՝ ուղարկելով նաև տարեկան դումարն իրական կամ թղթադրոշմի ձևով։

Ե. Կ. Պոլիս բաժանորդագրութիւն նորոգել կամ գրուիլ ուզող ազգայինն պարտի դիմել 6. Զինճիրճեան էֆ-ի գրատունն, Մահմուտ փաշա փողոց, թիւ 239՝ կամ Մեծ. Նշան Կ. Պերպէրեան, Բոսֆորոսի Մանկանցի գրատունն, 14, Սուլթան Համամ, և բաժանորդագինն կանխիկ լծրէս պայմանաւ իրաւունք պիտի ունենայ ընդունիլ կանոնաւորապէս իւր թերթը։

Զ. Մայրաքաղաքի այն բաժանորդներն՝ որ կուզեն ուղղակի թղթատարով ընդունիլ իրենց թերթերն՝ ի հարկէ իրենց հասցէն որոշակի գրելով կուղարկեն խմբագրութեան տարեգնոյն հետ և կամ վերոյիշեալ գործակալներուն կը յանձնեն։

Զմիւռնիա 9 յունվ. 1883 — Խմբագրութիւն Ա. Մանր

ՐԷՍՄԻ

—

Պաղը թիւճճար վէ ֆապրիգաթօրլարը Տէրսաատէթէ կէթիրտիքլերի սօֆթաթօրարն էքսէրի հիյլէլի վէ սրհհէթէ մուգիրը օլտուղունտան, պատէպին կէօմրիյէ վիրուա իտճէք պիլճիմէ սօֆթաթօրարը եվվէլ պէ եվվէլ Մէքթէպը Թըպպիյճէ իֆրաի մուայենէսի իլէ խալիս օլտուղընա տայիր գապարընն աղըղարընա պիր պանտրօլ վաղ վէ ճէմիյէթը Թըպպիյճի Միլիյէ մէօհրը բէսմիսիյլէ թախթիմ իտիլմէսի, վէ պու պանտրօլ իչին 30 կրամլըգ պիր շիշէյէ 10, վէ բուպ քիլօ շիշէ վէ գապ իւզէրինէ 20 բարալըգ վէ եարըմ քիլօ օլանլարա 1, վէ տահա զիյատէ պուլունանլարա 2 ղրուշըգ պանտրօլ եարչտրրըլմասը, վէ պու եօլտա ալընաճագ բէսմին մուայենէի քիմէկվիյէյի իֆրա իտէնլերէ թախսիս իտիլմէսի, վէ պունունա պէրաբէր էճզաճըլարն խալիս վէ պանտրօլը օլարագ ալաճագլարը սօֆթաթօրարը սօնրատան հիյլէ եօլընտա թամանէն պիր սուրէթլէ թախլիթ իթմէլէրի միւհթէմիլ օլընընտան, պունա մահալ գալմամագ վէ սրհհէթէ մուգիրը հիյլէլի էճզա սաթրըամամագ իւզրէ էճզախանէլէրին մէքթէպ թարաֆընտան ալէտ տէվամ թէֆթիշ իթտիրիվէսի սրմընտա իֆրաի իյճապընը Թըպպիյճ նէզարէթ վէ Բուսումաթ Լիմանէթը պէհիյէլէրինէ հէվալէսինէ նէզարէթ միւշարիլէյհատան վուգու պուլան իշար իւզէրինէ Շուրաի Տէվլէթ գարարը իլէ պիլիսթիյզան իտարէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի միւթէալիգ վէ շէրէֆսուտուր պույրուլարագ, քէյֆիյէթ նէզարէթ վէ էմանէթը միւշարիլէյհիւմայա պիլտիրիլմիշ օլմաղլա, իլանը քէյֆիյէթի իպթիսար դրլընը։

ՄԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Նէ-ըզ-տա պէր վէճհը աթի օգունմուշ տը։

«Կէչէն բազար սապահըսը ալաֆ. սաաթ 11½ բատտէլէրինտէ մէմուրիյէթի պաշընտա պուլընմագ իւզրէ Ագսարայա կէթմէքտէ օլան վէ էլինտէ պիր ֆէնէրի պուլունան թրամվայ շերքէթի ամէլէսինտէն պիրինին իւզէրինէ, Սագա Զէյմէ գուրպինտէ Գուպուր պէյի սօգաղընընն եօգարըսընտա սաքէրի իւնիֆորմա կիյմիշ օլան 4 քիչի հիւճում իտէրէք, մէրգումընն ֆէնէրինի սէօնտիւրիրլէր, վէ ճէյպլէրինի եօգլամայա պաշլարլար։ Պունլար՝ մէմուրը մէրգումընն իւզէրինտէն եալընըզ 19 ղրշ պուլարգլարը իչին հիտտէթ ու ղազապա կէլէրէք, գացաթուրալարընն որրթըյա մէրգումը տէօյմէյէ պաշլարլար, վէ մուախսէրէն տէ պիչարէնին բալթօ, ֆէս, ըէտէնկօթ, եէլէք, բանթալոն, գրավաթ, կէօմրէք վէ գալօշլարընը սօյարլար։ Մէրգում պէտապախթ մէմուր՝ աղայարագ վէ սօղուգտան թիթրէյէրէք, քէնտիսինէ մէրհամէթ իտուպ տէ հիչ տէյլի իսկ տան վէ կէօմրէյինի արմանալարընը նկայաղ իտէր իսկ տէ, մէրգումանն խըրսըղլար՝ պու նկայաղ գուլաղ ամսյարագ մէրգումը պաղը եէրինտէն տէ եարալյալ սօգաղընն օրթասընտա եարը էօլու պիր հալտէ պրագըպ սավուշըրլար։ Պիչարէնին ագը պաշընա կէլմէքտէ չըրըլ չըպլագ խանէսինէ ավտէթ իտէր. հէլէ քի մէրգումընն ալտըղը եարալար բէք հաֆիֆ իմիշ։»

—

Գահիրէտէն եաղըլտըղընա կէօրէ, յունվ. 20տէ ալաֆ. սապահընն 7 պուչուգ բատտէլէրինտէ Էլ-Սիտրի նամ մահալին եէնի գարտուը գուրպինտէ, իտամ ճէզասընտան ափվընը խթիրհամ իտիւպ խթիտասը խրտիվ թարաֆընտան գապուլ օլունմայան Լօմէր խամիլ նամ Արաբ՝ կէրէք Էվրօբալը վէ կէրէք եէրլի խընճախընճ էհալի հաղը պուլընտըղը հալտէ ասրմիշ տը։

—

Մ. ճօն Լտվարտ Ռօլիս՝ Մըսըր միւխթէլէթ մահքէմէսինէ ադա թային օլընտըղընտան տօլայը միւնհալ գալմըշ օլան Բօրսահտ Ինկիլիզ գօնսօլաթօսը մագամընա՝ Ինկիլիթէրրա տէվլէթի թարաֆընտան, Տէրսաատէթ գօնսօլօս վէքիլի վէ գօնսօլաթօ մահքէմէսի ադա մուավինի օլուպ կէչէնլերտէ Մըսըրա կիտէրէք թաղմինաթ դօմիսիօնընա ադա նասպ օլունան Մ. Ուիլեըմ Բալֆիրէ Պըրել թային օլունմուշ օլուպ, մուսիլէյհ՝ պու մէմուրիյէթի գապուլ եիմէքլէ պէրապէր թաղմինաթ դօմիսիօնընն միւզաքէրէսի խիթամ պուլունմայա գատար իսքէնտէրիյէտէ գալաճագ տը։

—

Լիմասսի էճնէպիյէնին Գաֆգասիատան միւրուրի մէսէլէսինի թահրը թէղէքքիւրէ ալմագ իւզրէ բէթերսպուրկտա 30 ազատան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունուպ, ազաի մուամիլէյհիւմ միյանընտա պաղը վիւքէյա վէ պէօյիւք մէմուրիյն պուլընտըզը կիպի, Գոնթ Լօրիս-Մելիքով տահի մէվճուտ իմիշ։

—

Թունուղտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Գեանի բաշազատէ Ահմէտ Բիֆաթ պէյ՝ ասիլէսիյլէ պէրապէր Մալթատան Թունուզա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։

Մուամիլէյհ Նիչիհ Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմէտիյի սիւալ օլունտուգտա, Մըսըր իչէրինտէ զիմէտխալ օլան քիմէնէլէրին մէմալիքը Շահանէյէ տուխուլէրի թահրը մէճմուիյէթտէ օլտըզընը պէեան իյլէմիշ տիր։

—

Մըսըրտա Գամէ-Տիյգ խաթիհ.քեամաթընտա օլան ճէսիմ թօբլար իլէ յունվարըն 29ընճը կիւնիւ պաղը նիչան թալիմի իճրասընտան տօլայը քէյֆիյէթ ճիւմիէնին մալիւմի օլուպ, ճիվարտա պուլունան խանէ վէ տիւքքեանլար բէնէրէլէրի թալիմ էնտասընտա այրգ պուլունտրրըմասը իչիւն պիր հաֆթա ադտէմ իլան օլընմիշ տը։

—

Լօնտրա չէհրինտէ էլեէվմպուլունան էհալինին 3,955,814 նուֆուստան իպարէթ օլտըզը պու քէրրէ իճրա օլընան թահրիրը նուֆուստան անկաշրմիշ տը։

—

Ախիրէն ճիտտէտէն կէլէն պիր վապօր իլէ Պուխարա միւթէպէրանընտան 27 զաթ Տէրսաատէթէ կէլմիշէր տիր։

—

Էվվէլքի կիճէ Պէյօղլունտա թէբէպաշը ճիվարընտա պիր խանէտէ գատընն պիրի ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—

Տէրսաատէթտէ պուլունան Ֆըրանսըզլար թարաֆընտան պու քէրրէ պիր խանէ գօմիթէսի թէշքիլ օլունարագ, կէչէնտէ Ազաս-Լօրէնտէ վուգու պուլան սութուղեանլարընտա միւսապ օլանլարա խանէ ճէմ իթմէյէ պաշանըլմըշ տը։

—

ԳԱՄԷԼԻՍ

(ՍԱՊԸԳ ԿԼՈՒԱՌ)

ՖԱՊՐԻԳԱՅԻ ՏՈՒԽԱՆ ՎԷ ՄԻԿԱՐԱ

Ն. 109 ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՍԱՆՏԸԳՃԸԼԱՐ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ Ն. 109

Պիր վագթատան պէրու ԳՕՆԹԻ վէ ՇԱՀԻՆ վէ սօնրատան ԿԼՈՒԱՌ նամ-լարը իլէ խոտրէ իթմէքտէ օլտուղումուզ ֆապրիգամըզըն մամուլաթը տամամ մահղուզիյէթ վէ խօշնուտիյէթը ամէյլի մուճիպ օլտուղունտան, իչպու խօշնուտիյէթի թէղեիսի իթմէք արզուսը իլէ, պիճիմէք խրատաթըմըզը՝ միչթէրլիէրմիզին տամամընա էլվէրիշլի վէ անլէրի մէՇՇուն իտէճէք տերճէճտէ օլմասը իչիւն քէմաֆիսասպըզ սայ ու զայրէթտէ գուսուր իթմէյէճէկիմիզ կիպի, մամուլաթըն թէրթիպաթը իչիւն տահի ԵԷՆԻՃԷՆ գօգուլտա վէ հալտա կէօպէք վէ պօղչա եէնի մանհասուլարընն ճէլբինէ տաբր հէր ՆԷՎ ֆէտաքեարլըզ իսթիյար իտիլմիշ տիր։

Մամաֆիհի իւմիտ իտէրիզ քի, ֆապրիգամըզը թէյրիթէ բաղպէթ պայուրաճագ ղէվամ՝ մէզքիւր մահուլարատան գայէթ տրգաթալա իմայ օլունմուշ հէր ՆԷՎ Թիթիրն վէ սիկարաբարը մէվճուտ պուլաճաղլար վէ անլէրին պիճիմէք ֆապրիգալարըն մամուլաթընտան տահա ալա վէ տամամա էլվէրիշլի սուրէթտէ օլարընընա թէճրիպէ իլէ իգնա օլաճաղլար տը։

Իրնաբ.—Կէրէք Սթամբօլտան վէ կէրէք թաշրաբատան օլունան սրբարըշաթ սէրիան իճրա օլունատը կիպի, տիրարը էճնէպիյէյէ իրսալ օլունանլար տահի պանդրչ բէսմինտէն մուահ տրրար։

Գիրինճի Նէվին կէրէք Թիթիւն վէ կէրէք սիկարա ֆիյաթլարը քէնտի պանտրօլլարը իւզէրինտէ զայրը մագթու օլտուղունտան, եէնի գըյէ հիսապը իլէ սթի իւզ զիքր ֆիյաթլարը բաղպէթու միւշթէրիէրիմիզէ տրգ խէրիզ։

ԹԻԹԻՆ

Սապգ 300լիւ. 10 տիրհէմիք. 7½ ղրուշ—Եէնի 240լըգ. 25 տիրհէմիք 6 ղրշ.
» 200 » 10 » 5 » — » 160 » 25 » 4 »
» 150 » 10 » 5¾ » — » 120լիք 25 » 5 »

Գապը գալան նէվիէր՝ քէնտի պանտրօլլարը իւզէրինտէ վաղ օլունան ֆիեաթլարը իլէ։

ՍԻԿԱՐԱ

Սապգ 300լիւ. 25 սաէպլիք. 7½ ղրշ—Եէնի 240լըգ. 25 սաէպլիք. 6 ղրշ.
» 200 » 25 » 5 » — » 160 » 25 » 4 »
» 150 » 25 » 5¾ » — » 120 » 25 » 5 »
100լիւ. վէ 80լիք՝ քէնտի սապգ ֆիյաթլարը իլէ։

ՍԱԹՐԼԱՆ ՄԱՀԱԼԼԷՐ

Գալաթատա Սանտըղճըլար ճատտէսի Ն. 109, Սթամբօլ Գալաթա-Բազարընտա Ն. 165, վէ հիմէլ Թիթինճիլրտէ։

ՏԷՄԻՐԴԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Հալէպտէն եաղլըրը՝նա կէօրէ, Ռուսիա Եահուտիէրինտէն իբի զաթ՝ միլլէթտաշլարը թաքրնտան մէպուսէն Հալէպէ կէլիպ, Եփրատ Նէհրինին սէվահիլինտէ պուլունան արագիի խալկէյի հիւբիւմէթտէն միապայտա իտէճէքլէրինէ, վէ իշպու արազկէ 2000 նուֆուս Ռուսիա Եահուտիէրինտէն հիճրէթ իթտիրէճէքլէրինէ տաիր մէրքէզը վիլայէթէ պիր իսթիտա թագտիմ իթմիշլէր տիր։

Պունտան պաշգա մէգքիւր Եահուտիէր իչին միւթէատտիտ խանէլէր վէ գարիյէլէր ինչա վէ թէչքիլ իտուպ, խալի արազիյի զէր ու ըլահ իտէճէքլէրինէ տաիր մուֆասալ սուրէթտէ լայէհալար թագտիմ իյլէմիշլէր տիր։

Հալէպ վալիսի ձէմիլ բաշա հազրէթլէրի մէրգումանը մաթլուպլարը Տէրսաատէթէ իշար իթմիշ իսէ տէ, խսթիտալարը լուսաֆ պույրուլմատըգընտան, մէրգուման իբի զաթ վիէնայա միւթէվէճճիհէն Հալէպտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

—Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Սթամպօլտա Ֆաթիհ մէտրէսէսինտէ իբի սօֆթա «պէն սէնտէն եօգարը օթուրաճաղըմ, եօգ սէն պէնտէն աշաղը օթուրաճագսըն» տէյու պիր միւնազրա գօբարագ տիկէր սօֆթալար տաիի իչէ միւտաիսէլէ իտուպ հէման 200 սօֆթա եէքտիկէրինէ քիմի գալօր քիմի քիթապ ֆէրըլթմէր, վէ քիմի եումրուգլա չաթըշմէր վէ էլհասըլ էկեր էլլէրինտէ սիլահ օր իմիշ իշ պիր ֆաճիա սուրէթինի քէսպ իտէճէքմիշ։

Բոլիս վէ հօճալար տէրհալ իւսթէ կէլիպ պունարը այրըմշըլար վէ անլէրտէն իւշինին պէրէլէնմիշ օլսըղը կէօրիւմիշ տիր։

Տիւնքի Ֆ-ր ռ-Պօֆէրը պէեանընա կէօրէ, պու միւտարէպէնին խասպրէի գարմագարը պիր սուրէթտէ Մապէյնը Հիւմայունա գատար ա.քս իթմիշ օլմաղլա, զաթը հաղրէթը Եէհրիյարի՝ տէրհալ Մապէյն ումուրը սկյասկյէ միւտիրի Ահմէտ պէյ իլէ տիկէր պաղը մէմուրիյէնի մահալը վաղտայա իրսալ պույուրմուշլար տրը։

Միրը միւշարիէյէ՝ տէրհալ մէտրէսէի մէգքիւրէ կէտիպ լազըմ կէլէն մալիմաթը ախղ իթմիշ տիր։

—Գարահիսարը-Սահիպ սանճաղընա միւլհադ Սանտրգըլյա 9 սաաթ մէսաֆէսի օլան կէյիլէր նահկիյէսինէ տաի վէ թէահիւլիւ մէքթուպլար գապուլ օլընմագ իւզրէ պիր բօսթա չիւպէսի քիւշատ օլունմուշ տրը։

—Թիւճճարտէն Մարթա օղլու Ցակոբ աղայա պիր Ահմէմ թարաֆընտան թէհտիտքեարանէ պիր մուամէլէ վուգու պուլուսդընա տաիր տիւնքի նիսսէսմիտտէ մէսմուաթա պէնտէն պիր հավատիս չու. աթիտէքի վուգուաթտան զալաթ իմիշ Շեոյլէ քի, Ս. Ինուանդ կիւնէրինտէ պիր կիւն Սաֆրան խանընտա մուամիլէյհ Ցակոբ աղանըն օտասը իթթիսալինտէ վագը եաղմաճը Գալուստ աղանըն օտա գարուսը արալըգ պուլունմաղլա, Ահմէմին պիրի սերգաթ նիյէթիյլէ պիր թագրիպ օտայա կիրմիշ իսէ տէ, էթրաֆտան ֆաղդ օլունարագ, քէյֆիյէթ օ արա խանընն տիկէր պիր օտասընտա պուլունան սահիպի Գալուստ աղայա խապէր վէրիլմիշ, վէ պունուն իւզրէրինէ մէգքիւր օտա գարուսը պիր եօլ իլէ սրգը սրգը գարանարագ ժանտարմա չաղրըրմշը վէ մէրգումանը Ահմէմ զապթիյա թէսլիմ օլունմուշ տրը։ Մուահիարէն զապթա պու Ահմէմին իւզրինտէ սիլահ տախի պուլունմասը մէյհուզ իտուկինի վէ օտասընտա արաշթըրմասընը մէրգումանը Գալուստ աղայա իրթար իթտիկինտէ, հագիգաթէն օտանընն տէօրթ թարաֆը արանտրգտան սօնղրա պիր քէօմիւր չուվալընընն իչինտէն պիր բէվզվէր իլէ ուֆագ թէֆէք պաղը խըրսրզ ալէթլէրի զուհուր իթմիշ վէ քեաֆֆէսի զապթիյա թէսլիմ իտիրմիշ տիր։

ՍԱՐԲԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՂԸ

Լօնտրա 31 Ցունվ.

Ինկիլ. էսկամը Ինկ. Լիր.	102- 3/16
Օտմ. էսկամը աչըլը	11- 5/16
» » գաբանը	11- 1/4
Խթիգրազ 65	13- 1/4
» 69	12- 1/4
» 71	71- 1/4
» 72	22- 7/8
» 73	11-
Օսմանլը Պանգասը	18-
Ռուսիա իսթիգրազը	32- 3/4
Մրսըր տուլ. մուֆթա հըտէ	70-3/8
» խթիյազը	92- 5/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	70- 5/8
Ռօչիլտ իսթիգրազը (Մըսըր)	92- 1/2
Մաճարիսթ. էսկամը 1877	99- 1/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վաստէ	-

Բարիզ 31 Ցունվ.

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	78-25
» » % 5	115-30
Օտմ. էսկամը աչըլը	11-35
» » գաբանը	11-40
Խթիգրազ 65 Ֆր.	66-
» 69	60-
» 73	56-
Ռուսէլի չըմէնտֆէրի	52-
Օտմ. Պանգասը	702-50
Գրէտի Լիոնէ	555-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1235-
Լիոն ագսիօնը	1500-
Սուէզ ագսիօնը	2135-
Ռուսիա 5 % 1877	89- 1/2
Իթալիա էսկամը	86-25
Մսըր ֆօնտ. մուֆթա հըտէ	354-37 1/2
Մաճարիսթանֆէսկամը	100-
Եունան 6 % 1879	-
Գամպիօ 3 այ վաստէ	25-19

Վիէննա 31 Ցունվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120-
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	24-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՂԸ

Էսկ. ումմ. տիւն ագչ. գաբ.	12-24
Պու սապահ աչըլը	12-24
Մըսըր մուֆթահզրեթ. գաբ.	78-20
Պու սապահ աչըլը	78-20
Խթիգր. 63 (մուֆթօն)	72-
» 65	69-
» 69 (բինար	61-50
» 72 (Պոն տու թրէ.)	22-
» 73	56-50
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	53-
Ագչէ ֆայիզի	9-
Բէրօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	27-20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5-32
Սթամպոլ պանգասը	3-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-08
Թրամվայ	3-12 1/2

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՏԱԹԸ

Օտմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէհտիյէ ֆարգը	108-10
Մէթալիք »	102-
Պէլիք »	104-10
Ալթընըդ »	104-30
Պագըր »	700-
Գայմէ	900-
Ինկիլիզ լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունը	33-02
Բօլ	90-10
Գրէմից ալթունը	51-
Գարպօն գայմէսի	9-20

ԻԼԱՆԱԹ

Թօրխանէի Ամիրէ մէճլիսինտէն կէլէն իլան.

Թօրխանէի Ամիրէ մալի օլուպ, Սարբէարտա Մէսար պրունը նամ մահալտէ պուլունան կապնօ իլէ վերասընտա քեահին ախչապ էպնէյէ վէ արագիի հալիյէնին թէգարրուր իտէճէք իյճարը չէհրիսի հէր այ իպթիտաալարընտա Թօրխանէի Ամիրէ տէպպոյ սանտըղընա թէսլիմ օլընմագ վէ կէլէճէք 99 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն 3 սէնէ միւտտէթլէ իյճարէ վերիլմէք շարթըյլա վէ չէրեահթը սահրէ իլէ պիլմիւզայէտ սէնէլիկի 60 ատէտ 100լիք օսմանկը ալթունընտա թալիպի իւզէրինէ գալըպ, իչպու իլան թարիխինտէն 98 սէնէսի չէհրը չուպաթրընն 14ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար միւզայէտսինէ տէվամէ եէվմը մէգքիւրտէ գարարը գաթիսի վերիլէճէկի կիպի, էրթէսի սալը կիւնիւ տախի 100ատէ 5 զամմը գապուլ օլունաճաղընտան, տահա գիյատէ իյճար իլէ իսթիյճարընա թալիպ օլանլարընա՝ չէրսիթը մէգքիւրէ թաֆսիլաթընը անլամագ վէ զամանարընը իթա իյլէմէք իւզրէ, գիքր օլընան սալը կիւնիւնիւն սաաթ 10ընա գատար Թօրխանէի Ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլընըր։

17 քեանունը սանի 98 3—2

ՊԱԼՍԱՄԻՆԸ ՇԱՐԳԻ

Զիյատէ սօղուգ վէ կիւնէշլէն թէէսիրինտէն մուհաֆազա իտէրէք ինսանըն պէտէնինի եումշագ սագլար վէ բէնկինի պօգմայարագ կիւզէլլիկինի տէ իպգա իտէր օյմպղա, գարրլարընն էքսէրիսի պունու խթիմայ իտէրլէր։

Մալիմ օլաղը վէճճէլ չէճրիտէ էրկէնլիք, բուխա վէ չանլըգ վէ չիլ վէ պուղարա միւչապիհ էմրազլարա Պալսամինը Շարգի խթիմալ օլունուպ, եանի սապահ վէ ագշամ պիր ֆինճանա գօնրլըպ ինճէ միւպէնտիլէ չէճրիտէյ վուրուլորը հալտէ հիչ պիր շեյ գալմատըգտան մատտա ինսանընն եիւզիւնիւն հիւնի ան վէ էթթաֆէթինի տէ սագլար։ Գարրլարընն չէճրիտ վէ մէմէլէրիյէ սահր ազալարընտա բէյտա օլան չիլ սէնիկէն իլէթի տէ տէֆ իտէր. գաշընան եէրէրէ տէ միւպէնտ իլէ վուրուլրը. գարրլար՝ սապահլարը եիւզէրինի եըգար իքէն պիր մզգատ տա Պալսամինը Շարգի իլէ սիլինտիքլէրինտէ, չէճրէլէրինի կիւնէշին թէէսիրաթընտան հըֆզ իտուպ կիւզէլլիքլէրինի վըզայէ իտէրլէր։

Պալսամինը Շարգի՝ գըշըն տուտագ, տէրի, վէ էլլէր իլէ այագլարտա վուգուա կէլէն եարրզլարը կէչիրմիկի կիպի, տէրի խասթալըղընա տա բէք զիյատէ ֆայիտէլի վէ միւէսսիր տիր. պիր չօրպա գաշըղը տօլուսը պիր գատէկ պալսամինը չարգի սույա գօնըլըպ խթիմալ օլունըգտա չէճրիտէ պուլունան լէքէլէրի տէֆ ու գալիթիկի կիպի, ուսթուրանն թրաշտան սօնրա վէրտիկի եառնզլարը վէ պուռնին կիպի ավարըղը տա կէչիրիր, վէ հէմ պէօյիւք ատէմլէրէ վէ հէմ տէ չօճուգլար իչին գուլլանըլըր։

Պալսամինը Շարգի Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա քեահին Բարիզ տարիլիֆիւնը Թըպպիյէսի ազարնտան Գ-ռ-Ն-է պիրտաէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսինտէ պուլունուր։ Պունլար՝ Պալսամինը Շարգինին հէմ մուֆիտի վէ հէմ տէ իմալ ու թէրքիպ էյլէյէնլէրի տիրլէր։

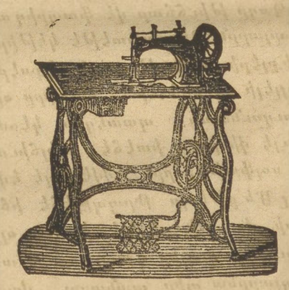

ԼԷՈՆԻՏԻ ԳԼՕՆԱՐԻ

Մ Ա Ղ Ա Զ Ա Լ Ա Ր Ը

Ինկիլէքերը վէ Ամէրիգա վէ Ալէմանիա մանքինա ֆապրիգաարընտան էլ վէ այագ մանքինարընն պրա ճինինտէն օլուպ, կէրէք տուրլինա վէ կէրէք թանէ իլէ վէ 12 նէվ տիկէր տիքիլ պաթլարը իլէ պէրապէր 6 սէնէ միւթէմտիտէն իյլէյիպ պօղուլմանագ իւզրէ պիր գրթա սէնէտ տախի վերիյէճէկլի նանէն, Գարաթա Թիւնէլ սօգալընտա 73 նումէրօտա վէ Ցէրսատէթ Շարգ չարշըսը գարբըսընտա 53 նումէրօյը մաղազատա էհվէն ֆիյաթ իլէ ֆիրուխթ օլունաճաղը կիպի, թէչրիճէ բաղվէթ պուլյուրաճագ զէվմը քիրամէն տախի մէմուան օլաճաղլարը իրան օլունուր։

ՏՕՔԹՕՐ Ա.Ֆ.Վ.Ա.Զ.Ե.Ա.Ն

ԶՕՃՈՒԳ ԽԱՍԹԱԼԸԴԻԼԱՐԸՆԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ԹԱՊԻՊ

Տօղթօրը մուամիկէյէ՝ պունտան պէօյլէ բազար իրթէսի, չարչէնպիհ վէ ճումանա կիւնէրի սապահտան էօյլէնէ գատար Պէյօղլունտա 247 նումէրօյու Ինկիլիզ էճզախանէսի նամը իլէ մաարֆ Գանթիւ պիրտաէրլէրինին էճզախանէսինտէ քէնախանէ միւրաճաաթ իտէնէրի գապուլ վէ թէտավի իտէճէկինի վէ աշ օմագ իսթէյէնէրի տէ բէք կիւզել վէ նէֆիս աշիլէ աշլայսաճաղընը միւթէպէր էհսանլիյէ իլան իտէր։

ԲԱՈՒԷԼԻՆ ԱՆԻՍՕՆ ԲԷԼԷՍԷՆՆԻ

Նէգլէ, կէօյիւս էնմէսի, էօքսիւրիւք, սըգնէֆէս, պօղազ ացրրը վէ պու կիպի սահր խասթալըգլարա քեասմիլէն չէնա վէրիր։ Վ. Լինճէլ նամ Ինկիլիզ Գարատանը՝ չէտտա պիր էօքսիւրիւ չատն թուլթուլըգտա, պունը խթիմալ իթմէզ վէ պիրինճի չիչէտ բիրի բաք օլմուշ տրը։

Հէր չիչէնին պօղազընտա Թօմաս Բառռէլ Պէֆֆրէյզրռ Բռռ Լընտրը իգտարէսի՝ սկյահ զէմին իւզէրինտէ պէյազ եաղըլարա մուհարրէր պուլունաճագ. պու մարգայը թաշրմայան չիչէ սահթէ տիր. հէր պիր էթիքէթ իւզէրինտէ ֆապրիգասընն Լէօն, Ֆէլէ է Սռռլ մարգասը պուլունաճագ տրը։

Գանթիւ պիրատէրլէր էճզախանէսինտէ, Գալաթատա Եիւքսէք գալատրըմտա Լ. Գարուանանդն Նօ. 95 էճզա տէբօպիթօսընտա վէ սահր պիճիմէվ միւթէպէր էճզանըլարտա թօրտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր։

Ա.ԼԱ ԳՕՆՅԻԱՆՍ

Ա. Մ. ՊԻԼԼՕՐԵԱՆ ՎԷ ԴՈՒՄԲ.

Գալաթատա Վօյվոտտա 38 նիւմէրօտա վագը օլուպ պուլունան պիր գաչ այ էվվէլ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Բանակյա նամ Բուամ քիլիսէսինին թա գարչըսընտա վագը 299 նիւմէրօյը մաղազայա նագլ իթմիշ օլան մաղազատա, Էվրօբանդն հէր նէվ շարապլարը, վէ սահր միւսքիրաթը պուլունըգը կիպի, պադդայէյէ տահր հէր նէվ մէէքիւլաթ վէ սահրէ մէվճուտ տրը։

Էմթաահ մէգքիւրէ տիկէր մազազարա նիսպէթէն հէմ դայէթի նէֆիս վէ հէմ ֆիյաթճատա տուն օլարը կիպի, կէրէք Պէյօղլու վէ կէրէք Սթամպոլ վէ գարբէյէլէրտէն վուդու պուլաճագ սրբարըշլար զայէթ չապուգ վէ մունթազամ սուրէթտէ իճրա իտիլիպ, հէր ճիհէթլէ բաղպէթլու միւշթէրիլէրին խօշնուտ օլմալարընա տըզդաթ օլունաճաղը իլան օլունուր։

اصول دفتری جدید

ՈՒՍՈՒԼԸ ՏԷՖԹԷՐԻ

Պու քիթապ՝ Մէարիֆը Ումումիյէ վէ Թիճարէթի Նէզարէթը ճէլիլէլէրիյլէ Տէրսաատէթ Թիճարէթ օտասը թարաֆընտան պիթթէդիգ մուղտարը թահսին ութասդիգ օլմուշ, վէ Բ-ռռն Տ-ռռլ եանի գայտը մուզաֆ ուսուլինտէ տէֆթէր թուսթմագլըղը խօճայա իհտիյաճ պրագմայաճագ վէ հէրգէս թարաֆընտան անլաշըլըպ խսթիֆատէ իտիլէճէք ուսուլէթտէ իպարէ վէ թարիֆաթը զայէթ աչրգ օլարագ պիթթէէլիֆ Միհրան մամպասընտան նէֆիս օլարագ պու քէրրէ թապ խուլիսիշ վէ մէքտեաթիպը իտաէյէ մուխրէճ սընըֆիպը իլէ, մէքտեաթիպը ըիչտիյէի ասքէրիյէ սընֆը միանէհա չակիրտանընա թէտրիս իտիմէք իւզրէ, մէճլիսը մէարիֆը ասքէրի թարաֆընտան գապուլ իտիմիշ տիր։

Միինտէրիճաթը ուսուլը տէֆթէրլէրին պայգա, պէյնէթթիճճար միւթէտավիլ պուլունան վէ հէր քէճճէ պիլինմէսի լազըմ օլան պիր չօգ բօլնցա վէ թահվիլաթը ատիյէ վէ ճանբ վէ ֆէ վէ պիլէէթ վէ հէվալէ մէքթուպը վէ բրօթէսթօ վէ սէքվէսթրօ վէ մուդավէլէնամէ սուրէթլէրինի վէ պունլար հագդընտա օլան ֆգրաթը նիզամիյէյի հավի վէ թիճարէթէ միւթէալլիգ պագը մուհարրէրաթ միւսվէտտէլէրինի միւհթէվի օլմասը ճիհէթլէ, խօճաի էրպապը ախզ ու իմա տիմէկէ չայան պուլունըրընտան, վէ պիճիմէք քիթթապ վէ ավգաթ վէ սարրաֆ վէ էնանֆ իչին լիւզումը պիր էսէր պուլունտրընտան, պիրէր նիսսէսինին իտնմէսի թավսիյէ օլունուր։

Էճզասը 12 դուրուշա օլարագ, մէրքէզը ֆիրուխթը՝ Օդճըլար պաշընտա Սարաֆիմ էֆէնտինին գրաամխանէսի տիր։ Սահր քիթապճըլարտա տտխի պուլունուր։ 4—2

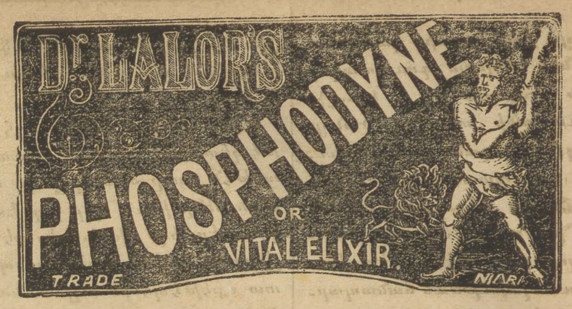

ՍԸՀՀԷՔ ԳՈՒՎՎԷՔ

ՓԷՏՈՂՆ ԿԷ

Տօգթօր Ռ. Տ. Լալօր 1862տէ իյճատ իտուպ պու իսմի վէրմիշ տիր։

Պու իլաճ՝ մէմալիքը Օսմանլի վէ Հինտիսթան վէ Զին վէ միւթէժիրքէսթան սաքին զէվաթա դայէթ միֆիտա վէ կէրէք գարա էիլէրէ թէէսիր էյլէյիճի վէ կէրէք պիլ էիւմէլ ալաթը հայատիյէլի թագվիյէ վէ թահքիմ իտէճի խարիգիլատ պիր մուալիճէ տիր։

ՏՕԳԹ. ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ խալիս ֆոսֆաթտան եարըլմիշ օլուպ, բայէճասը լաթիֆ տիր։ Պու իլաճ՝ զայէթ սաֆի պիր մայլ (հեզուկ) օլուպ, նէպսթի ալգալայա թասիր օլունան էճզա իլէ մախլութ վէ խարիգիլատ գուվվէի ղիֆսայէի հարգ զէմանըմզգ ֆիսեակրիլինին պիր էսէրը նէֆիսսի տիր։ Պունուն թէրքիպինէ հէյ պիր էճզա մուգիրրէ օլմայըպ թէէսիրի տաիի զարարարզ օլմաղլա, էն պէօյիւք հէքիմէր՝ պու մուալիճէնին, վիճուտան գուվվէի հայաթիյէսինի թէճատտա իտէճէք պիր գուվվէթ մալիք օլտուղընը, վէ պու խուսուստա հիչ մանէնտ պուլունմատըղընը թասդիգ իթմիշլէր տիր։ Քէգա պու իլաճ գան վէ պէյնին վէ սընըրլարընն էճզամ միւթէրէքքիպէսինի գուվվէթլէնտիրիպ վիճուտտա ֆէվգէլատէ մէթանէթ վէրիր, գանը ասլա զայպ իթտիրմէզ, վէ բէք գիյատէ չայրըլմագագ պէտէն վէ եաիսա գիհն եօրուլուր իսէ պու եօրկունլուգունն տախի էօնիւնիւ ալըր, վէ պէյնին վէ սասալը (ջիդգ) գուվվէի էլասթիգրեէսինի մուճաֆազա իտէրէք ինտատա ֆէրահլըգ, սասաէթ, սէվինճ վէ զայրէթ վէրիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ սընըրլարընն վէ գանընն պօզուգլըգլարընը սերման վէ սուրթթ ասպիմատ ալէֆ լթաիկի իչին, չէմտիքի պիշէիմէլէ իլանլարա ֆայդա տիր։ Պու իլաճ՝ սընըրլարընա գանընն պօզուգլըգլարընը, էն զիյատ սընրը գայբֆիլըղընը վէ գիհն վէ վիճուտտա գաաֆը վէ թահսիլ վէ մէչղուլիէթթ քէսրէթիլէ հասալ օլան իպթիսարսըղլըղը, վէ պաշ վէ գուլագ ազրըսընը, վէ իրթահսըղլըղը, միյտէ հագիմիպգլիկինի, գարարագ ֆայդա տիկէր հասթալգլարընը, եէլի, սընըրլարտաաֆի ազրբյը, մէրազը, հէր տէրլէճէատ սընրը գուվվէթտիգլիկինի, գուվվէի հաֆզզ գայաթընը, պէյնին եումշագլըղընը, քէօթրիմէյնի, սրրթ քէմիքատէֆի ազրբյը, լումպալա եանի կէսապէք սանճըսընը, սիյաթիգ եանի գայէա սընրրընտա եէրի պիր ազրբյը։ պէլ վէ մէսանէք խասթալըղընը, պիտէք գօրու վէ զայրիհիմ վէ զայրիհիմի։ նէգվէլէրի սրթմա, սրազմէյ, թրգնէֆէս, վէրիմ վէ կէպիս իլլէթէրինի, սրրաճա վէ տէրի խասթալըգլարընը, ազալէթ զայբֆիլըղընը, վագթսըզ քէօրլիյի, էլհասրլ ինան վիճուտտա հէր հանկը ազանրն գուվվէի հայաթիսինին նօգսանընտան նէյէթ խէն պիրճիմէք իլլէթ վէ հասթալգլարը տէֆ ու իզալէ իտէր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆԻՆ ԹԷՆՍԻՐԻ իբի նէվ օլուպ, հէմ սընը գուվվէթինի արթըրը, վէ հէմ տէ գանրն վէ սընրրըն գուվվէթինի թէճատտա իտէր։ Պինապէրին պու մուալիճէ՝ գայբֆ վիճուտտարա գուվվէթ վէրիր, վէ հասթայը էայէ պիր հալէ կէթիրիր քի, գանն իտէրսին հիչ զայբֆիզգ չէքմէմիշ տիր։

ՎԷՐՄԻՇԷ ԴԷ Ը-ԹՈ-Ռ

Պու կիսնքի կիսնտէ պէյն վէ գարաճիյէր խասթալգլարընտան վէ միյտէ ֆէսատտանան պինէրճէ ինան էօլմէքտէ օլուպ, պու հասթալգլար հայաթը ինանընն քէօքիսինիւ գուրուտրրլար։ Մէգքիւր հասթալգլար՝ բէք չօգ տիրայէթլի զէվաթ իւզրինէ ֆէնա թէէսիր իտուպ, զիրա անլէր իչին հայաթ սէվինճի վէ ֆայտալի օյտաճ եէրտէ պիր նիք օլուր։ Իպթէ պու կիպի հասթալգլար չէքէն բէք չօգ զէվաթ չահատէթ իտէրլէր քի, ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆ հէր նէ սուրէթտէ օլսէ իսէ օլսուն գուհուրա կէլմիշ օլան մկյտէ ֆէսատտանա վէ գարաճիյէ հասթալգլարը պու կիրնէ գատար պուլունումուշ օլան պիրէր հէր նէվի իլաճտան իւսթիւն տիր։ Իպթահ պու վէ մկյտէյի սիւզկիտիրիր, թէէսիրի տէ բէք չարուգ վէ մուհագգագ սուրէթտէ կէօրիւլիր, էօյլէ քի, էօմիր սէնէվէ տէրէճէսինէ կէլմիկինտէ վէ զիհին տախի վիճուտտան ֆէնալըղը թէէսիրինտէն սոյքի ահմագլըգ հալինէ տուշրիսկինտէ, պու գուվվէթի իլաճտան պիր գաչ տէֆա ալընճա, հասթանընն մէյսուսյէթի տէֆ օլուր, վէ կէրէք վիճուտը վէ կէրէք գիհնի քէսպը գուվվէթ իտէր։

ԵԻՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻԵՐ ԹԷՃՐԻԻՊԼԷՐ տէտիքէրիմիզի խսպթ իտուպ, հէր միւլէթին միւթէպէր ֆամիլիալարը վէ գէվաթը միւթէլիֆէ՝ իչպու մուհասէնաթը կէօրիւլ օլտուգլարընտան, պունա ծէլպէթճէ չահատէթ իտէրլէր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ չիչէպ 4 վէ 6 վէ 11 չիլիճէ սաթըլըր։ Տիւենանընն հէր թարաֆընտա, էճզաճրլարտա, վէ թիճճարանտա իչպու իլաճ պուլունուր։ 1862ատէն պէրու իչպու իլաճընն քէսրէթլէ ֆիւրուխթինէ մէպնի պաղը քիմէսնէյէր՝ թագլիտինի եարմշլար տրը։ Անընն իչին սաթիտէ մուհարրէր մէվաստա սրգգաթ լազըմ տրը։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ. պէհէր չիչէնին իւզէրինտէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին պիր պանարալը եարըտրրրմշը օլուպ, իւզէրինտէ տէ հաղմէկլու գրարիցա հարէքէթլէրինին միւթէպէր գօմիսէրլէրի էմրի իլէ «ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆ, «Լընտն, Ինկլընտ» քէլիմէյէրի Ինկիլիզէ օլարագ եազըմշը տրը։ Էկէր պու եազը օյմազա գայպ տրը։

ԵԷՅԻԼԷՐ՝ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆԷՆ կիսնտէ 3 չօրպա գաշընընյա թաամտան եարրմ սաաթ էվվէլ եախօտ պիր սաաթ սօնդրա ալմալը տրըլար։ 5 եաշընտա վէ օնտան եօգարը օյան չօճուգլար թաամ իւզէրինտէն քիչիք պիր գաշընդա ալմալը տրրլար։ Զաաֆ զիյատէէ օլուպ, գուվվէի հագմէկէ բսխանէ տրը։ Պու ինանընն չիչէսինի՝ ազգընը էյիճէ գարայարագ, հավալը վէ կիսնէշ կէօրմէյէն պիր մահալէ գօյմալը տրը։

ՏՕԳԹՕՐ Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ

Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ տրը։

Պէյ Հավզտա 32 Նօ. Կէյֆբարա Սթրիթտէ,

ԼԸՆՏՆ Ն. ՈՒ. ԻՆԿԼԸՆՏ

Ֆօսֆօտինին տահիպի վէ մուէիսի։

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպօլըն պիճիմէվ պաշլըճա էճզախանէ վէ սպէչար սիբքքանարընտա պուլունուր։

Թարտան վէ բէրաքէնտէ միւպայէթ իչիւն Գալաթատա Վօյվոտա գուրպինտէ Եիւքսէք Գալաբրրմտա Ն. 95-97տէ Ռումումի Ինկիլիզ մաղազասընտա մէմուրը մախսուսը Լոմնտ Գարուանայա միւրաճաաթ իթմէվ տիր։

Վ. ԾԱՆՆԻՆԻՆ ԱՅԻԹԱՊ ՆԱՄ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Մէնէ 1864տէ քիչատա օլունմուշ օլուպ Քէօրբիւ պաշընտա Էմին Լօնիինտ Վալիսի Սուլթան խանընն քէօշէսինտէ 1 վէ 2 նումէրօ իլէ մուրագգամ պուլունան մէգքիւր միւթէպէր վէ չէօհրէթշուար էճզախանէտէ հէր նէվի քիմիական էճզա վէ էտէվմիր թըպպկէ վէ մատէն սուլարը վէ Մօրինա պաշընը հէյէրինին խալիս եառը վէ էճզամ սարէթ պուլունուպ, բէչէթպարա վէ էճզապարըն խալիս վէ թէմիզլիկինէ պէզայէթ տըզդաթ օլունուր, վէ զայէթ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըր։

Մէնէ 1852տէ քիչատա օլունմուշ օլան մէգքիւր էճզախանէյինին տիկէր պիր շիւպէսի տէ՝ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Միսք սօգաղը քէօշէսինտէ 84 նումէրօյու սիբքքեան օլուպ, պու շէյէ՝ Վ. Ծաննինին մախտուսու ժ. Ծաննի նամ քիմիակերին թահսիր խարէսինտէ պուլունմագտա տրը։

Մէգքիւր մահալլէրտէ հէր նէվ մատէն վէ էճզա թահսիլ (անալիզ) օլունուր։

Մէնէ 1864տէ քիչատա օլունան Վ. Ծաննինին «Ա.ֆիթապ» նամ ումումի էճզա վէ էտէվմի տէրօգիթօսը՝ պու տէֆա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Ն. 9 մահալէ նոպղ օլունմուշ տրը։ Պու տէրօգիթօսա հէր նէվ էճզա վէ էտէվմի վէ քիւլիյէթի օսֆաթօ պուլունարը կիպի, կէրէք սաքէրիյէ վէ կէրէք միւլքիյէ խասմախանէլէրինէ վէ թարբաղա զայէթ թէմիզ օլարագ կէօնտէրիլիր։

Հալիս Մօրինա պաշըղը ճիյէր եաղընն տէրօգիթօսու։

Պէյօղլունտաքի մունթազամ քիմիախանէ տախի իչպու տէրօգիթօյա նագլ օլունմուշ տրը։